Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAR 25 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 12 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 18d. Kovo (March), 1920 metai. 5 cents per copy Metai 7
Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Vokietijos Atžagareiviai Sukėlė Revoliuciją. Ebertas Nuverstas. Junkeriai Valdo Salį.

DIDŽIUMA VOKIETIJOS PRITARIA EBERTO VAL DŽIAI; GENERALIS STREIKAS TEBEINA VOKIETIJOJE. 400 ŽMONIŲ UŽMUŠTA KIELE. SAKOMA GENERALIS STREIKAS PRASIDĖJO LENKI JOJ. SIRIJA PASKELBĖ SAVO NEPRIGULMYBĘ IR IŠSIRINKO KARALIŲ. TURKAI TOLYN ATAKUOJA ARMENUS. SĄJUNGIEČIAI GAL PAIMS TURKIJOS VALDYMĄ Į SAVO RANKAS. NERAMUMAI AIRIJOJ VIS TĘSIASI. VOKIEČIAI LAIMĖJO ANTRAME SCHLESVIGO PLEBISCITE.

Dalykų stovis dar vis kritiškas Portugalijoje.

Lisbon, kovo 9—Dalykų stovis Portugalijoj yra dar vis labai kritiškas. Gelžkelio streikas, kuris prasidėjo vasario 29 dieną, dar vis tęsiasi ir yra suparaližavęs šalies veikimą. Gandai apie revoliuciją vis labiau platinasi. Nors permaina įvyko ministerių kabinete, bet žmonės dar rodos vis nerimauja.

Angliakasių streikas Francijoje.

Paryžius, kovo 9 Sustreikavus angliakasiams Pas de Calais rajone, Francijoje, anglių produkcija sumažėjo ant 20,000 tonų kasdien. Iš tos priežasties, trečdalis Francijos traukinių sulaikyta nuo vaikščiojimo.

Varšavas sako Sovietai vėl prašo taikos.

Varšavas, kovo 9 d. — Sovietų valdžia vakar pasiuntė antrą taikos notą bevieliniu telegrafu iš Maskvos. Po nota pasirašo Čičerinas, bolševikų užsienio ministeris. Notoje išreikšta geidimas taikintis netik su Lenkija, bet su visom parubežinėm valstybėm.

Bolševikai sakoma prašo lenkų, kad nepradėtų ofensyvo. Jie sako, kad jie patįs veikė Lietuvių ir Baltgudžių frontuose už tai, kad bijo, kad lenkai pradės ofensyvą prieš Ukrainą.

Anot lenkų, bolševikų naujas pasiulymas pribuvo kaip tik po pranešimui apie lenkų laimėjimą ties Moziru. Lenkai mano pradėti taikos derybas į pabaigą šio mėnesio.

Egiptiečių seimas paskelbė nepriklulmybę.

Londonas, kovo 10 d. — 52 nariai egiptiečių seimo (parlamento) neseniai turėjo susirinkimą, kuriame paskelbė nepriklulmybę Egipto. Seimas pasmerkė Anglijos globą; išnešta rezoliucija protestuojant prieš Seimo iškrikdymo.

Sąjungiečiai gal perimti visą turkų valdžią.

Landonas, kovo 10 — Sutraukimas didelių sąjungiečių spėkų į Konstantinopolį sakoma daromas tuo tikslu, kad sąjungiečiai mąsto apie perėmimą turkų karės departmento (ministerijos) vedimo į savo rankas. Tas įvyks tik jeigu turkai tolyn tęs armenų ir kitų krikščionių skerdynes. Jeigu negalima bus turkams geruoju suvaldyti, tai gali buti, kad sąjungiečiai laikinai paims visą turkų valdžią į savo rankas.

Karės stovis Rusijos gelžkelių dirbtuvėse.

Londonas, kovo 10 d. — Bevielinis pranešimas iš Maskvos sako, buk Sovietų valdžia paskelbė karės stovį Rusijos gelžkelių dirbtuvėse už tai, kad darbininkai tinginiauja. Karės stovis privers juos dirbti.

Varšavoj ištiko visuotinas streikas.

Varšava. Šiandien jau buvo rengiamosi Lenkijos darbininkų prie visuotino streiko, bet šiandien jis jau įvyko, kuomet elektrotechnikai, tramvajų, metalo ir kitų pramonės šakų apleido savo darbą. Ypač šalį suparaližavo iš priežasties gelžkelininkų streiko. Daugelyje vietų įvyko ginkluotų susirėmimų streikierių su kariuomene.

Trįs ypatos žuvo viesuloje.

Joplin, Mo., kovo 11 d. — Didelė viesula aplankė miestelį Nevadą ir nors tęsėsi tik 5 minutas, bet sugriovė kelis budinkus, užmušant 3 žmones, ir išrovė iš šaknų daugelį medžių.

Sinnfeinerių karė su policija tolyn tęsiasi.

Dublin, kovo 11—Neramumas Airijoj tolyn tęsiasi. Policistai buvo užpulti minių įvairiose dalyse Airijos ir keletas jų kaip ir civilišku sužeista. Vienoj vietoj policistas užmuštas, o kitoj mirtinai sužeistas. Šie darba primeta airių revoliucijonieriams (sinnfeineriam) ir jų patarėjams.

Syrijoj paskelbta monarchija.

Londonas, kovo 11 d. — Princas Feisal, Hedjaz (Arabijoj) karaliaus sunus tapo apskelbtas Syrijos karalium, sako pranešimas iš Kairo.

Beirut, Syrijoj.—Syrijonų kongresas Damaske šiandien Syrija paskelbė neprigulminga valstybe. Naujoj karalystėje įeina Palestinas, Lebanonas ir šiaurės Mesopotamijos dalis, kur ypač daug arabų randasi Sakoma arabai yra paskelbę, kad turi 100,000 kareivių ir prisidės prie turkų, jei Taikos koferencija nepripažins naujos valstybės.

Pagal sąjungiečių plenų, regis Syrijos globa turėjo tekti francuzams. Syrijonai senai tam priešinosi.

Turkai vėl atakavo armenų kaimus.

Londonas, kovo 11 d. — Turkai vėl apgulė tulus armenų kaimus Cilicijoj per pereitas 10 dienų, bet lyg šiol sakoma dar armenai sugebėjo atsiginti.

(Cilicijoj, pastaruoju laiku, arti 15,000 armenų buvo mahometonų išskersti.)

Drąsi vagystė.

New York, kovo 12 — Nors gatvės buvo pilnos žmonių, trįs vagis išmušė langą didelės brangumynų krautuvės, du sužėrė, kiek tik pasiekė žiedų, laikrodėlių ir tt. į maišą, o trečias, su revolveriu neprileido niekeno iš skaitlingų praeinančių kliudyti jo sėbrus. Viens drąsesnis žmogus visgi bandė vagis sulaikyti, bet jis buvo pašautas, o vagis pabėgo. Už kelių minutų, trįs vagis (nežinia ar tie patįs, įėjo į kitą brangumynų krautuvę, metė pipirų į krautuvininko akis ir pagriebę nemaža grobio, taipgi pabėgo. Tukstančiai žmonių tėmijo abi vagystes. Policija vėliau sakoma sugavo du iš vagių.

Didelis sąjungiečių laivynas sutrauktas netoli Turkijos.

Konstantinopolis, kovo 12 —Sąjungiečiai yra sutraukę daugybę savo karės laivų vandeniuose netoli Turkijos rybų. Anglai turi šioj apielinkėje arti 20 įvairių rušių karės laivų; francuzai 9; graikai 3; amerikonai 7.

Sakoma, buk turkai rodos mažai atydos atkreipia ant sąjungiečių grąsinimų.

Rumunija gauna Bessarabiją.

Londonas, kovo 12 — Sąjungiečių Viršiausia Taryba galutinai nutarė atiduoti Bessarabiją Rumunija. prižada suteikti pilną laisvę ir teises rusams Bessarabijos gyventojams.

Bijomasi bolševikiško sukilimo Fiume.

Fiume, kovo 13—Badas jau visai gręsia šiam miestui. Jokio maisto nebuvo įgabenta į miestą per praeitas 3 sąvaites. Ypač biednuomenė jau senai alkį kenčia; anglių visai nesiranda. Eina gandai, buk D'Annunzio ketina padaryti užpuolimus ant apielinkės kaimų (Chorvatijoj), kad gauti maisto.

Sakoma, buk labai galimas daiktas, kad bolševikiškas sukilimas bile dieną ištiks Fiume. D'Annunzio da vis pasirįžęs nenusileisti sąjungiečiams.

Monarchistai sukėlė revoliuciją Vokietijoj.

Berlinas, kovo 13 d. — Atžagareiviai - monarchistai, vedami Dr. Wolfgang Kapp, nuvertė Eberto socialistišką valdžią Vokietijoj su pagelba kareivių ir paėmė valdymą į savo rankas. Dr. Kapp paskelbė save Vokietijos kancleriu.

Ebertas ir dalis jo valdininkų pabėgo į Dresdeną. Iš-tenai jis praneša, kad kovos iki paskutiniam su monarchistais. Tad dabar Vokietija turi dvi valdžias, vieną Berline, o kitą Dresdene.

Naujos valdžios valdininkai tvirtina buk jie nėra reakcijonieriai ir monarchistai; jie prižada demokratiškai valdyti Vokietiją, bet mažai kas tiki jų žodžiams, nes jų eilėse matosi žymiausi junkeriai ir pan-germanai.

Ebertas ir jo ministeriai išleido proklamaciją į žmones, šaukiant juos, kad sukeltų generalę streiką, nes kitaip vėl susilauks kaizerio.

Berliną tuo tarpu laiko kontra-revoliucijonierių pulkai; rodos kareiviai labai pritaria naujai valdžiai. Revoliucija buvo labai slaptai planuojama ir staigiai įvykdinta. Ebertas jau buvo gavęs žinią apie suokalbį, bet neįstengė priešveikti. Kontra-revoliucijonieriai sakoma išsyk plenuoja paskelbti gen. von Hindenburgą "imperialiu prezidentu." Keletą Eberto ministerių suareštuota. Tautinis Vokietijos Seimas panaikintas.

Naujas kancleris Kapp paskelbė, kad nauja valdžia išpildys taikos sutartį ant tiek kiek bus galima ir ne kenks Vokietijos gyvenimui.

Frankfort. Šiame mieste prasidėjo generalis streikas; nauja valdžia atmesta.

Karlsrute, Baden valstybės valdžia paskelbė buk nepripažįsta reakcijonierės valdžios ir nieko bendro su ja neturės, bet laikysis prie Eberto.

Haga. Nors sakoma nė ex-kaizeris nė jo sunus nieko bendro neturi su nauja revoliucija Vokietijoj, betgi Holandija juos labiau negu kada sergsti, kad nepabėgtų.

Londonas. Sąjungiečiai buvo labai nustebinti nauja vokiečių revoliucija, bet jie tuojaus sušaukė viršiausią tarybą del plenavimo kaip sutikti šį naują dalykų stovį.

Francija pasiuntė dar daugiau pulkų ant Rheino upės krantų, kad užlaikyti ten tvarką.

Berlinas. Junkeris gen. von Luettwitz yra dabar Vokietijos apsaugos ministeriu vieton Noske. Jisai, kartu su Dr. Kapp, išleido proklamaciją į žmones, kurioje sako buk socialistų valdžia pasirodė netikusi ir tik traukė šalį į prapultį, uždėjo per dideles taksas, suvaržė spaudos ir žodžio laisvę, nekėlė šalį ekonomiškai, ir tt. Nauja valdžia prižada tą viską atitaisyti.

Nelaimės ant žemės ir jurių.

Bellows, Falls, Vt., kovo 14 — Du traukiniai susimušė netoli čionai šiandien. 7 ypatos tapo užmušta, o daugybės sužeista.

Boston, Mass. Du laivai nuskendo netoli Massachusett pajurės laike audros. 9 jureiviai žuvo.

Kraujo praliejimas naujoje vokiečių revoliucijoje.

Londonas, kovo 14 d. — Kovojimas ištiko Frankforte, Vokietijoj, tarp šalininkų dviejų valdžių. 15 ypatų užmušta, suvirš 100 sužeista.

Berlinas. Abi vokiečių valdžios smarkiai veikia idant įgauti viršų.

Generalis streikas prasidėjo daugelyje vietų Vokietijoj, bet kaip kur, žmonės rodos pritaria naujai valdžiai, kuri prižada visokių reformų, prižada paskelbti naujus rinkimus į Reichstagą ir tvirtai užgina, kad ketina sugražinti monarchiją. Bavarijos ir Wuertembergo valstijos paskelbė, kad yra priešingos naujai valdžiai; tą pat paskelbė ir Darmstadt bei Hamburgas. Junkeriai tik spiečiasi apie naują valdžią, nežiurint jos pranešimų, kad nėra atžagareiviai. Gen. von Ludendorf turi svarbią vietą.

Berlinas. Ebertas. pasitraukė iš Dresdeno į Stuttgartą. Saksoniją, kaip ir kitos pietų Vokietijos valstybės, paskelbė, kad laikosi Eberto valdžios pusės. Miestas Breslau stoja už naują valdžią.

Iš priežasties generalio streiko, kuris tebeina didelėje dalyje Vokietijos, Berline jau pradedama alkį jausti.

Noske sakoma organizuoja armiją Saksonijoje del kovojimo su nauja valdžia.

Amerongen, Holandijoje. Ex-kaizeris ir jo sunus sakoma yra labai sujudinti nauja revoliucija.

Berlinas. Nauja valdžia bando visokiais budais pritraukti proletarijatą prie savęs. Prižada užtektinai darbo ir maisto visiems, bet sako streikai nebus daleidžiami; nesutikimai turės buti sutaikinti arbitracija. Dr. Kapp sako Eberto valdžia buvo tokia neveikli ir negalinga, kad skubiai vedė šalį prie bolševizmo.

Washington. Sąjungiečiai dar nenusprendė kaip atsinešti link naujos vokiečių revoliucijos. Jie sako tik, kad nežiurint kas atsitiks, taikos sutartis turės buti išpildyta.

Čionai nemanoma, kad nauja revoliucija pavyks.

Vokiečiai laimėjo Šlesvige.

Kopenhagen, kovo 15 — Danai laimėjo pirmame Schlesvigo rajone ir ta šalis bus priskirta prie Danijos. Bet antrame rajone, vokiečiai gavo kur kas daugiau balsų laike plebiscito, tad tas rajonas liks prie vokiečių.

Šis laimėjimas taip apsuko vokiečių galvas, kad jie pradėjo persekioti vietos danus gyventojus.

Naujai vokiečių valdžiai nekaip einasi.

Berlinas, kovo 15 d. — Šiandien rodos, kad vokiečių kontra-revoliucija priėjo galą kelio,

Sakoma, kad Dr. Kappo valdžia išreiškė pageidavimą taikintis su Eberto valdžia. Derybos jau prasidėjo. Kapp reikalauja, kad Ebertas sutvertų naują kabinetą, laikytų naujus Reichstago rinkimus, rinktų naują prezidentą ir tt.

Dr. Kappp apsiima rezignuoti. Prie to greičiausia jį privertė generalis streikas, kuris sulaikė gelžkelių veikimą ir gręsia badą didmiesčiams.

Riaušės tarp naujos ir senos valdžios šalininkų ištiko Berlino apygardoje, Leipsige, Kiel, Essene ir Frankforte. Daugybė žmonių užmušta. Didžiuma šalies rodos pritaria Eberto valdžiai.

Latvija tariasi su bolševikais del rybų.

Londonas, kovo 15 d. — Pranešimas iš Varšavos sako, buk Latvija rengiasi pradėti derybas su bolševikais kaslink jos rybų.

Finų—lenkų komisija jau pabaigė derybas; Lenkija ir Finija kartu tarsis su Sovietų respublika. Ekonomiškį ryšiai užmegsti tarp finų ir lenkų.

Berlino diktatorius rezignavo.

Londonas, kovo 16 d. — Gauta žinia iš Berlino, kad to miesto diktatorius, Dr. Kapp, rezignavo, pripažindamas Eberto viršenybę.

400 ypatų sakoma buvo užmušta ir daugelis sužeista, kada vokiečių karės laivas, kurio įgula pritaria naujai valdžiai, šaudė Kiel miestą, ypač tas dalis kur gyvena darbininkai, Eberto pritarėjai. Dalis miesto sugriauta.

Eberto valdžia daug sustiprėjo pastarom keliom dienom ir sakoma jau nemano pradėti derybas su nauja valdžia, kaip buvo pirma manyta.

Generalis streikas jau beveik suparaližavo visą veikimą Vokietijoj.

Vokietijos iždas atsisakė duoti Dr. Kappui pinigų del apmokėjimo kareivių, kurie jam pritaria.

Hindenburgas pranešė Dr. Kappui, kad nepritaria naujai revoliucijai.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Savaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50—Pusei Metų - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00—Pusei Metų - - $1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.50—6 Months - - $1.25
To Foreign Countries - - $3.00—6 Months - - - $1.50
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

Ar ilgai bus karo stovis?

Dabar visoj Lietuvoj yra karo stovis—nors su nieku nekariaujame. Visur—miesteliuos, stotyse—yra karo komendantų, nors karo komendantai paprastai steigiami tik operacijų srityje, o už fronto—tik okupuotose kraštuose. Karo stovio įstatais, komendantams visa valdžia priklauso. Bet kam daug duota, iš to daug reikalaujame. Ir karo komendantai, turėdami neaprėžtą valdžią, tik tada tegali valstybei buti naudingi ir visuomenei nepavojingi, kada jie visa galva už savo apylinkės visuomenę aukščiau stovi—protu ir pasielgimais. Tokių komendandantų mes labai, labai maža terasime. Didžiumoj gi atsitikimų, kaip jau dabar pasirodė, komendantai visai nesugebia nei tvarkos palaikyti, nei savo pačių kareivių aprupinti, nei juose disciplinos jausmo išauklėti (kareiviai naikina valstybės turtą, vagystės didžiausios, pav. Vilkaviškyje net kareivinės ardomos, ir tt.), bet sugeba žmonės erzinti savo neišmintingais įsakymais arba visuomenės gyvenimą trukdyti, neleisdami organizacijoms susirinkti ir tt. Jei jau "Laisvei" ir krikščionims demokratams komendantų sauvalybė įgrįso, tai matyti, prie ko priėjome.

Komendantų sauvalybės panaikinti negalima karo stovį paliekant. Ir ypač dabar artinantis Steigiamojo Seimo rinkimams karo stovis nieku nepateisinamas. Ir ne dviem dienom per savaitę, kaip projektavo vienas aukštas valstybės vyras, bet visam laikui ir kuo greičiausia turi buti panaikinta karo stovis ir duota progos visuomenei subruzti rupimuosius klausimus netrukdomai pasiaiškinti.

(Iš "Darbo.")

Aukštųjų kursų atidengimas Kaune.

Sausio 27 d. š.m. įvyko iškilmingas pirmosios aukštosios mokyklos Lietuvoje atidengimas. Iškilmėje dalyvavo apie 1,000 žmonių. Aukštųjų Kursų Tarybos pirm. Z. Žemaitis ir kt. papasakojo kursų didelę reikšmę musų visuomenės gyvenime. Ligi šiol mes turėjom, sakė, jis, politinę nepriklausomybę. Musų aukštus mokslus einančioji jaunuomenė nuo šio laiko negaus dangintis į svetimus kraštus, o čia pat galės to mokslo įgyti. Prasidėjo ilga eilė sveikinimų. Sveikino įvairių draugijų vardu. Visų domę atkreipė buvusio Ministerio Pirmininko M. Šleževičiaus sveikinimas. Jis nurodė į reikalą kurti tikrai laisvą nuo visokių pašalinių įtakų aukštąją mokyklą. Jo kalbą susirinkusieji sutiko trukšmingu rankų plojimu ir šauksmu, "bravo." Netrukus prasidės tuose kursuose ir mokslas.

Vyriausioji rinkimų komisija jau nustatė skaičių atstovų, kuriuos išrinks į Steigiamąjį Seimą kiekviena apygarda.

I-ji (Mariampolės) apygarda rinks 21 atstovą. Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas Stankunas.

II-ji (Kauno) apygarda rinks 20 atstovų. Apygardos komisijos pirmininkas V. Karoblis.

III-ji (Raseinių) apygarda rinks 17 atstovų. Raseinių apskr. taikos teisėjas A. Mačys.

IV-ji (Telšių) apygarda rinks 14 atstovų. Apygardos Komisijos Pirmininkas L. e. p. Telšių apskrities taikos teisėjas Mikolskis.

V-ji (Panevėžio) apygarda rinks 24 atstovus. Apygardos Komisijos pirmininkas Panevėžio apskrities taikos teisėjas Dauguvietis.

VI-ji (Utėnos) apygarda rinks 16 atstovų. Apygardos Komisijos pirmininkas Utėnos apskrities taikos teisėjas Bermonas.

Valstybės Taryba.

Sausio 23 d. posėdyje kai kurie ministeriai atsakinėjo į paklausimus. Užsienių Reikalų Ministeris kalbėjo del santikių su latviais, lenkais, bolševikais ir tt. Kaip jau žino musų skaitytojai, latviai, slaptai susitarę su lenkais, puolė ir paėmė Dvinską (Dinaburgą). Kuomet ir musų kariuomenė ėmė eiti pirmyn, latviai iš karto griežtai pareikalavo, kad musų kariuomenė grįžtų į senąsias vietas, o vėliaus net išstatė kulkosvaidžius ir armotas. Musų kariuomenė pasitraukė. Šitas latvių pasielgimas labai užgavo lietuvius. Del sienų nuvedimo taip pat kyla rimtų nesusipratimų su latviais. Prieš savaitę latviai atsiuntė reikalavimą, kad lietuviai pasitrauktų iš buvusios Kuršo gubernijos. Tas reikalavimas atmesta.

Su lenkais santykiai, kaip ir ankščiau, neaiškus. Norėta padaryti karo sutartis su lenkais bendrai gintis prieš bolševikus. Pirm negu daryti sutartį, lietuviai reikalauja, kad lenkai tuojaus apleistų Vilnių ir apylinkes. Vilties, kad lenkai tas sąlygas priimtų, žinoma beveik jokios nėra. Kadangi musų kariuomenė dabar su bolševikais nesusisiekia ir santikių su jais jokių nėra.

Ministeris Pirmininkas kalbėjo del alkoholio vartojimo sumažinimo. Išgyrė valstybės degtinę, kad ji "sveika" arba "sveikesnė" už naminę. Be to, jos visai mažai tėra: vos po pusbuteliuką išeina kiekvienam žmogui. Netiesa, sako Ministeris Pirmininkas, kad vyriausybė girtuokliavimą platinanti. Ligi šiol savivaldybių įstaigoms nebuvo duota teisės uždrausti svaiginamieji gėrimai pardavinėti todel, kad tos savivaldybės įstaigos nebuvo teisėtai rinktos.

Naujai išrinktos, susižinoję su Vidaus Reikalų Ministerija, galės tatai daryti.

Įstatymas žemei pirkti ir įkeisti.

Valstybės Taryba priėmė įstatymą, kuris draudžia kam nors pirkti žemės daugiau kaip 50 dešimtinių (apie 100 margių) įskaitant ir jau turimąją žemę. Kitaip tariant, jei kas turi 20 dešimtinių, gali prisipirkti ne daugiau kaip 30 dešimtinių, kas turi 40 dešimtinių—ne daugiau kaip 10 dešimt. ir t. t. To paties įstatymo punktas 2 sako, kad kartais galima ir daugiau žemės pirkti, bet tik leidus Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijai, kuriai reikia išrodyti, kad perkamasai žemės sklypas "sudaro tokį ukio vienetą, kurio skaldymas pakenktų racionalingam (tiksliam) žemės naudojimui"—(įstatymo žodžiai.).

Žemės savininkai, turintieji daugiau kaip 100 dešimtinių žemės, gali naujai įkeisti (užstatyti) už skolas ne daugiau kaip 100 dešimtinių, nurodžius tiksliai, kuri žemės dalis įkeičiama (užstatoma). (Išimtis gali buti, bet tik leidus Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijai).

Santikiai su latviais, kaip žino musų skaitytojai, pastaruoju laiku labai pablogėjo. Ypač daug nesusipratimų sukelia sienų nuvedimo klausimas. Latviai nori gauti dabar musų žinioje esančius Mažeikius ir Ilukštą ir nenori atiduoti Palangos. Reikia čia pastebėti, kad Mažeikiai ir Palanga yra grynų lietuvių gyvenamos vietos; latvių nuošimtis ten nežymus. Tuo klausimu Mintaujoje buvo susirinkę Lietuvos ir Latvių atstovai. Bet konferencija (pasitarimas) liko be vaisių: nepavyko susitarti nė vienu klausimu. Tikia pati konferencija dabar šaukiama Kaune.

Lenkų laikraštis "Kurjer Polsky" sausio 11 d. įdėjo pasikalbėjimą savo korespondento su Latvių atstovu Varšavoje Attis Keninsch. Tarp ko kito šis išsireiškęs: "Latviai visiškai susitarę del bendrų interesų su Lenkija, **laikinai aplenkdami Lietuvą del jos netikro nusistatymo ir del neišsibaigusių dar simpatijų (užuojautos) vokiečiams.** Jei butų tiesą ką šis laikraštis rašo, reiktų tokį pasakymą oficialio žmogaus skaityti piauriausiu šmeižtu, kokiu gal but ligi šiol mums nelabai teko patirti. Tatai negerintų, bet labai blogintų santykius su musų kaimynais latviais.

Jei del pablogėjimo santikių su Latviais kalta musų dabartinioji vyriausybė, kuri nelabai temoka gerus ryšius su kaimynais palaikyti, tai vis delto čia, bene, žymiai daugiau kaltės bus latvių pusėje, kurie, ypač Dvinską paėmus, stato nepakenčiamas ir nepriimtinas mums sąlygas.

Santykiai su lenkais

neeina geryn. Neseniai lenkų kariuomenė buvo pasitraukus iš Aluntos, Maišių, Širvintų ir kitų vietų, esančių šiapus Santarvės nustatytos demarkacijos linijos. Lietuviai pamanė, kad lenkai visur norį pasitraukti ligi paminėtos linijos. Pasitarus su santarvės misijomis Kaune, musų kariuomenė užėmė paminėtas vietas. Bet lenkai, grįždami į paliktas vietas, puolė musų kariuomenę tiės Alunta.

Vilkaviškis.

Vilkaviškyje yra gana daug įstaigų, butent: apskrities Komendantura, apskrities viršininko apskrities milicijos vado, apskrities komiteto, miesto komiteto, Vilkaviškio valsčiaus komiteto ir notaro raštinės, paštas, iždas, teismas, kalėjimas, ligoninė, prieglauda, intendanturos javų sandėlis. Visos šios įstaigos susispietusios Vilkaviškio mieste, kur butai keleriopai pabrangę ir sunku jų pasamdyti, ypač beturčiams. Todel valdžiai daugybė pinigų tenka leisti butams samdyti. Spėju, kad mėnesiui gali buti apie 4,000—5,000 auksinų. Tuo tarpu puikiai įrengtos Vilkaviškio kareivinės (kazermės), kuriose galėtų sutilpti visos apskrities įstaigos ir jų vedėjai, riogso tuščios. Vokiečiams esant, kareivinės buvo atremontuotos ir net elektra jose įvesta.

Dabar gi nesmagu žiurėti į jas: daugumoje trobėsių langai išdaužyti arba su visais rėmais išnešti, durys taip pat nyksta: tai jas išlaužia, tai atneša kur. Tokiu budu sniegas ir lietus patenka į trobas, jas pudo ir drėgnumą vaiso. Gaila ir nesmagu žiurėti, kad musų valdžia duoda žuti tokiems puikiems namams, kurie dabar kaštuoja dešimts milijonų rublių. Iš šalies žiurint, negalima suprasti, kodel tų kareivinių nenaudoja. Spėčiau, kad jos perprastos musų įstaigoms, bet, rodosi, ne, nes juose gyveno rusų ir vokiečių generolai, pulkininkai ir kitoki karininkai ir jautėsi gerai. Tiesa, ten ir negalima blogai jaustis, nes yra puikus oficierių fligeliai ir didelis salionas visokiems susirinkimams. Mieste nėra tinkamesnių namų. Taigi, musiškiai spraudžiasi su visomis įstaigomis į miestą, nežiurint į tai, kad kareivinės prieina patį miestą. Jei kareivinėse gyventų, tai tada jos ne nyktų, ir valdžiai nereiktų bergždžiai leisti pinigų visokių įstaigų bustinėms samdyti. Kartu su tuo ir butai mieste atpigtų. Iš šalies žiurint, net juokai ima. Apskrities Komendantas apsigyveno namuose, kurie randasi už kelių žingsnių nuo kareivinių. Rodosi, komendantas butų galėjęs užimti butų kareivinėse ir tuo padaryti pradžią. Kuopos vadas taip pat pirmiau gyveno mieste prie pačių kareivinių.

Kodel taip darosi man neaišku. Sakyčiau, gal jau yra užtenkamai pinigų, netenka jie taupyti ir del to ne verta kreipti akių į tai, kaip mums nyksta kas mėn. keletas tukstančių auksinų. Tačiau geroje valstybėje, kaip ir gerame ukyje viskas turėtų buti suvartojama. Ar virkščiai esant,, tiek valstybė, tiek ir ukis lenda į skolas ir galų gale bankrutuoja.

kaip ir ukis lenda į skolas ir galų gale bankrutuoja.

Prie visa to turiu pridurti, kad buvusio monopolio gerai įrengtos trobos taip pat galėtų tikti kai kurioms musų įstaigoms.

Taigi, apskritis prie dabartinių apystovų kas mėnesis išmeta kelius tukstančius auksinų namams nuomoti, o per metus sudaro kokius 50,000—60,000 auksinų. Minimieji pinigai galėtų buti suvaryti kitiems apskrities reikalams.

Del apskrities ligoninės turiu pasakyti, kad kareivinėse prie pat miesto yra puikus namas, kuriame buvo rusų kareivių ligoninė, apsodinta puikiais medeliais.

Čia, regis, butų labai gera įrengti apskrities ligoninė, o nelaikyti ji miesto viduryje, Tabriškio namuose, kur vasaros metu sunku kvėpuoti sveikam žmogui, nekalbant jau apie ligotus.

(Iš "Liet. Ukininko.")

Siųsk pinigų saviemsiems; palinksmink ant Velykų.

Jeigu jusų giminės jau surastos ir savo laiške skundžiasi, siųsk pinigišką pagelbą ant VELYKŲ. Kiekvienam pinigas reikalingas ant pavasario Lietuvoj.

Mųsų Kursas kuonožemiausias, sunčiam greičiausiu budu. Rašyk pas mus, gausi pilną informaciją.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Kelionė į Lietuvą ir iš Lietuvos Jau Prasidėjo

Šią savaitę jau išleidom į Tėvynę Juozapą Kubilių, jis iškeliavo laivu Imperator, iš New Yorko į Paryžių, per Berliną, Eidkunus į Vabalninkus, Kauno rėdybą.

Antanas Stankus į Giedriukius, Kauno rėdyba. Antanas Stulpinas į Minupius, Kauno rėdyba. Adomas Adamauskas, į Vilkaviškį, Suvalkų rėd. Ignas Kupčinskas į Raistnę, Suvalkų rėd. Pranciškus Lukšaitis į Komicius, Suvalkų rėd. Povilas Liutkevičius į Mariampolę, Suvalkų rėd. Kazimieras Dabušinskas į Seredžių, Kauno rėd. Petras Šukis į Triškius, Kauno rėd. Sergijušas Bendaravičius į Valaičius, Suvalkų rėd., ir kiti, iškeliav į Tėvynę 3 dieną balandžio, laivu Saxonia iš New Yorko į Hamburgą. Visi tie lietuviai kreipėsi prie musų agenturos ir veikiai gavo pasportus ir gražiai išrengėm juos į kelionę. Tie, kurie bėga pas svetimtaučius arba jieško rodos po New Yorką, turi daug iškasčių, nes negauna atsakančio patarimo, kas kaštuoja daug pinigų. Taigi, prašom visų musų draugų kreiptis pas mus, mes viską parupinsime jumis namie esantiems.

M. PALTANAVIČIUS VAŽIUOJA Į LIETUVĄ.

Pirma karės mes turėjome Lietuvoje savo agentus, kurie paimdavo ir išrengdavo musų pasažierus į Ameriką. Karė viską apvertė kitaip. Dabar butinai turime važiuoti į Lietuvą ir paimti savo pasažierus, kurie turi čia atkeliauti pas savo gimines: pačios pas vyrus, vaikai pas tėvus ir seni tėvai pas savo vaikus. Mes turim labai daug dar prieš karę pasiųstų šifkorčių. Todel pranešam visiems savo pažistamiems, kurie skaito "Amerikos Lietuvį" ir jų draugams, jeigu kas turi savo giminių, kuriuos nori atsiimt, kreipkitės pas mus, mes viską surengsim ir pats budamas Lietuvoje surinksiu ir parvešiu. Jei rasis atsakantis skaitlius norinčių parvažiuoti pas savo gimines, tai kompanija duoda man specialį laivą ir paims visus mus iš Lietuvos, parvežš į Ameriką. Todel dabar yra proga kas tik norite savuosius parsitraukti, kreipkitės pas mus, bus kuogeriausia jumis informuota kaslink to dalyko.

Su guodone,
M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St. Worcester, Mass

Čia įdėdam naujausias tiesas Š. V. kaslink atvažiavimo:

MOKSLIŠKUMO KVOTIMAS.

Imigracijos įstatymo, perleisto vas. 5, 1917 metė, 8 skyrius, skamba:

".....Trys mėnesiai po perleidimo šio įstatymo, apart svetimšalių, kuriuos įstatymai dabar jau neleidžia į Suv. Valstijas, sekančios ypatos nebus įleidžiamos, butent:

"Visi svetimšaliai virš 16 metų amžiaus, kurie fiziškai galėtų skaityti, bet kurie negali skaityti anglų kalboje arba kitoj kalboj ar dialekte, tame skaičiuje ebreiškai bei žydiškai, atsižvelgiant į tą, kad priimtini svetimšaliai arba by kokis svetimšalis, kuris pirmiau ar paskiau legališkai priimtas, arba bykoks Suv. Valstijų pilietis, gali atsivežti arba parsigabenti savo tėvą arba dieduką virš 55 metų senumo; savo pačią, motiną ar bobutę arba savo nevedusią ar našlę dukterį, jeigu tie iš kitų atžvilgių yra priimtini, nežiurint ar tokia giminė gali skaityti ar ne; ir tokiai giminei bus leista įeiti. Idant galima butų dažinoti ar imigrantai gali skaityti ar ne, imigracijos inspektoriams bus suteikta popieriai vieno didumo, pagatavotų po Darbo Sekretoriaus priežiura, ant kurių rasis ne mažiau kaip 30 nė nedaugiau kaip 40 parastai vartojamų žodžių, aiškiai atspausdintų, kurioj nors imigrantų kalboje. Kožnas svetimšalis gali pasiskirti kalbą, kurioj jis nori kvotimą laikyti ir turės išskaityti žodžius išspausdintus ant popieros toje kalboje. Sekančios ypatos galės apseiti be išlaikymo mokšliškumo kvotimo, butent: Visi svetimšaliai, kurie įteiks atsakančius darodymus imigracijos perdėtiniui arba Darbo Sekretoriui, kad jieško įėjimo į Suv. Valstijas, idant išvengti tikėjimiško persekiojimo toj šalyje kur nuolat gyveno, nežiurint ar persekiojimai bus šiaip žmonių įvykdinti ar per valdiškus įstatymus, kurie skriaudžia tą svetimšalį arba tautą, prie kurios jis priklauso; visi svetimšaliai, kurie buvo legališkai priimti į Suv. Valstijas, ir kurie tenai be perstojimo gyveno 5 metus, ir kurie sugrįžo į Suv. Valstijas į šešis mėnesius nuo dienos jų iškeliavimo iš čia; visi svetimtaučiai, kurie keliauja per Suv. Valstijas; visi svetimšaliai, kurie buvo legališkai priimti į Suv. Valstijas ir kurie vėliau keliaus iš vienos dalies Suv. Valstijų į kitą per artimą svetimą teritoriją: atsižvelgiant toliau, kad svetimšaliai sugrįžatinti po laikino prasišalinimo į neapleistą buveinę Suv. Valstijose, kur gyveno 7 metus be pertraukos, galės buti priimami pagal Darbo Sekretoriaus nusprendimą, ir sulyg išlygų, kurias jis nustatys: Atsižvelgiant toliau, kad niekas šio įstatymo mokslingumo kvotimų išlygose neperiškadys nė neuždraus jokiam svetimšaliui perstatytojui arba šiaip ypatai, turinčiai daleidimą laikyti parodą daleistą kongreso veikimu, įgabenti į Suv. Valstijas, po kontraktu, tokius iš kitų atžvilgių priimnus svetimšalius mekanikus, amatninkus, agentus ar šiaip darbininkus, jo šalies gyventojus, kurie yra reikalingi del įsteigimo arba vedimo jo parodos, arba del prirengimo arba vedimo by kokios pramonės daleistos po by kokia privilegija, kuri buvo ar bus suteikta tokios parodos, sujungta su jaja, po tokiom taisyklėm ar įstatymais, kokius generalis Imigracijos Komisionierius, su pritarimu Darbo Sekretoriaus, suteiks kaslink leidimo ir sugražinimo tokių ypatų: Atsižvelgiant toliau, kad generalis Imigracijos Komisijonierius, su pritarimu Darbo Sekretoriaus, išleis taisykles ir paskirs sąlygas, tame tarpe ir tokias kaucijas, kurios atrodys reikalingos, idant kontroliuoti ir tvarkyti įleidimą ir sugrąžinimą, iš kitų atžvilgių, nepriimtinių svetimšalių, kurie prašo laikinio priėmimo. Atsižvelgiant toliau, kad niekas šiame įstatyme nebus skaitomas kaipo leidžiantis pripažintus svetimų valdžių atstovus, nė jų namiškius, nė šeimynas nė svečius."

APŽVALGA

Linčiavimų skaitlinės. Juodveidžių organizacijos laikraštis "The Crisis", paduoda skaitlines linčiavimų Suvienytose Valstijose už pereitus metus. Sulyg to laikraščio statistikos, per metus laiko nulinčiuota 75 juodveidžiai, iš kurių buvo viena juodveidė moteris, vieniuolika kareivių, apart to 4 baltveidžiai ir 3 meksikonai, išviso nulinčiuota 84 asmenįs, šešiolika daugiau negu 1918 metais. Įdomu yra pažymėti kaip kurios priežastįs tų įdukusios minios žmogžudžių. Miestelyje Blakely, Ga., primušta iki mirties juodveidis kareivis už tai, kad perilgai dėvėjo kareivio uniformą. Kitas juodveidis užmušta vien už tai, kad jis kalbėjo apie linčiavimą, kuris atsitiko pora dienų atgal. Alabamoje juodveidis nulinčiuota už atsisakymą sakyti "mister." Georgia miestelyje juodveidis kareivis užmušta už tai, kad nepasitraukė iš kelio. Bėgyje metų 28 miestuose įvyko rasių muštynės laike kurių užmušta 100 juodveidžių.

Tos liudnos skaitlinės parodo ant kokio žemo laipsnio civilizacijos stovi dar tula dalis Amerikos gyventojų. Ir amerikonai, kurie pastaraisiais laikais taip uoliai stveriasi prie pakėlimo apšvietos tarp ateivių, turėtų nepamiršti ir savo tamsiųjų minių paskendusių prietaruose ir rasių neapykantoje. Norint iškelti Amerikos civilizaciją ateivių akyse, reikia pasirupinti nuplauti tą juodą dėmę.

Generolo Žukausko "nuopelnai."

Daug kalbų ir gandų tarp Amerikos lietuvių sukėlė gen. Žukausko prašalinimas nuo vyriausiojo kariuomenės vado vietos ir po to vėl jo grąžinimas prie generalio štabo. Neaišku buvo čionais, del kokių priežasčių jis buvo prašalintas ir dar mažiau suprantama, kodel jis vėl gražinama. Kaune einantis "Darbas" tuos dalykus šiek tiek geriau nušviečia paduodamas pačio gen. Žukausko žodžius ir pridėdamas savo paaiškinimus.

Gen. Žukauskas kaltina Šleževičių, tuomet buvusį ministerių pirmininką, kad jisai stumęs Žukauską prie neišmintingos operacijos kad nebaigus karės su bolševikais, Šleževičius reikalavęs paimti kariuomenės dalį nuo bolševikų fronto ir mesti ją prieš lenkus.

Ant to "Darbas" štai ką atsako:

"Teisybė, kai kam, ypač unijos šalininkams, atrodė, jog M. Sleževičius stumiąs į "neišmintingą operaciją." Antra vertus, su bolševikais tuo metu Lietuvoje buvo pabaigta; ir visiškai atsisakyti gintis nuo lenkų, kurie buvo perėję demarkacijos liniją, vien tik del to, kad jie gali "sumušti mus,"—yra neišmintinga, nenuoseklu ir negražu kiekvienam Lietuvos gynėjui."

Gen. Žukauskas esąs taipgi neužsiganėdinęs, kad liaudrai už sumušimą bolševikų ir bermontininkų ne jam teko. "Darbas" apart tų nuopelnų gen. Žukauskui prideda dar sekančius:

"Jam esant vyriausiuoju karo vadu nuostabiu budu karininkai — tikri lietuviai patriotai niekur kitur netikdavo, kaip bolševikų frontui, už tat Zaleskiai, Plechavičiai ir kt. žemaičius "saugojo," juos prireikus į aną pasaulį varydami, o Kulviečiai, Barkauskai, Liaudanskai ir jiems panašųs buvo statomi prieš lenkus demarkacijos linijos sergėti ir taip ją, "sergėdavo," kad net visus batalionus lenkams parduodavo (Seinuose, žiur. dokumentus "Kariškių Žodyje", 1919 m.). Be to, gen. Žukauskas pamiršo taip pat pasigirti, kad savo laiku jisai galvą guldė gindamas (buvo net atsistatydinimo raštą parašęs) už tamsios praeities karininką Vaitiekuną, kuris tuos ponus į lenkų pafrontę siųsdavo, kuris savo laiku taip atsakomingą vietą užėmė."

Žodis Liuosnoriams Lietuvos Atstatymo Darbininkams.

Milžiniškomis pastangomis visos Lietuvių Tautos tapo atstatyta Lietuvos Valstybė, kuri šiandien, kaipo Nepriklausoma Respublika, pilnai savistoviai jau antrus metus gyvuoja ir tvarkosi. Ačiu jaunutės lietuvių kariuomenės narsumui ir pasišventimui, liko išblaškyti mirtini pavojai iš vokiečių, rusų ir lenkų pusės. Šių dienų nedorybė — piniginis Lietuvos Valstybės krizis jau tapo pusėtinai apmalšintas, kai skaitlingos Amerikos lietuvių kolonijos atėjo talkon, pirkdamos Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus.

Lietuvos Valstybės kurimo pradžia neišpasakytai sunki—Lietuva buvo, tarytum, kruvą griuvėsių su išdegintais sodžiais, išgriautais miestais, kame vieni kaminai smešojo, kaip ant kapinių kryžiai. Ir po visą tą išvargintą ir išnaudotą kraštą begėdiškai skraistėsi ginkluotos, nieko nevaržomos gaujos rusų-bolševikų, rusų-kolčakininkų, vokiečių ir lenkų.

Tačiau lietuviai, aukaudami savo gyvastį ir turtą, prie tų sunkiausių ekonominių ir politinių sąlygų, — sugebėjo sutverti kariuomenę, apginti ir išvalyti savo kraštą, įsteigti valstybinį aparatą ir sutvarkyt kraštą ukį, tuom parodydami visam pasauliui, kad Lietuvių Tauta yra jau pilnai prirengtus savistoviam valstybiniam gyvenimui ir verta laisvės ir nepriklausomybės. Užtat Lietuvos Respubliką pripažino jau beveik visos Europos valstijos, netrukus pripažins ir Amerikos Suv. Valstijų galingoji demokratija, kuri stojo karan del nuvertimo aristokratijos ostų ir mažųjų tautų paliuosavimo.

Lietuvai lemta tapti tikrai demokratinga žemdirbių Respublika, nes Lietuvos darbo žmonės-ukininkai ir darbininkai išgalėjo Lietuvą prikelti iš kapo, kuriame ji buvo gyva palaidota; nėra mažiausios šiandien abejonės, kad jie išgalės ją atgaivėti ir atvesti į laisvės ir ekonominės gerovės šviesią ateitį. Šalin abejonės! Štai **jau po visą Lietuvą renkami visuotinu balsavimu atstovai Lietuvos laisvės prižiūrėti. Pasitikėkim jiems ir leikime jiems talkon.** Eikime šiandien visi į didelį darbą Lietuvos atstatymo! Paliuosuokime Lietuvos sodybas, kurios dar tebėra po svetimžemių jungu, ir prikelkime savo gimtinę iš ekonominio skurdo! **Tegul Lietuvos širdis, musų senas Vilnius, plaka, kaip senovėje, tegul neša kulturos spindulius į visus kampelius, ir šviesa ir tiesa mųs žingsnius telydi!**

Jųs, broliai, amerikiečiai, savo žiniomis, patyrimu ir sutaupytu skatiku galite ir privalote iš Lietuvos — Ameriką padaryti, tik dar skaistesnę, demokratingesnę, laimingesnę.

Ei, lietuviai darbininkai-liuosnoriai! Eikite į paliuo suotą Lietuvą Tėvynės dirvonų plėšti. Eikite ne plieno kardą nešini, bet ugnį Tėvynės meilės ir pasišventimo! Eikite mokslu, praktika ir drąsa apsiginklavę! —Jei butų pavojus ir butų reikalas ginklo griebtis, — padarykite tinkamą išvadą. Savo laisvei ginti Lietuva turi šiandien ginklų užtektinai. Apie tai jums neprisieina rupintis.

Lietuvoje užtiestas platus, naujas darbas visose srityse. Kur nepažvelgsi — visur dirvonai. Tokį palikimą turime po rusų, vokiečių ir lenkų viešpatavimo. Darbas laukia, darbas pradėtas. Tik jaučiama visur stokos darbininkų.

Šiuo moment?u Lietuvai reikalingiausi yra įvairus technikai specialistai: gelžkelių, automobilių, aeroplanų, ukio mašinų mechanikai; elektro-technikai, gidro technikai; tiltų, laivų, namų statytojai, telefono telegrafo instruktoriai; chemistai, gydytojai, bugalteriai etc.; praktikos žynovai įvairių išdirbysčių — metalistai, odininkai, popieros stiklo, cemento - mineralų trąšų dirbėjai ir tt. Lygiai pageidaujami inteligentai profesijų žmonės, pažistanįs kalbas, baigę augštesnes mokyklas. Sugrįždami į Lietuvą aplankyti savo gimines, apžiurėti sunaikintas savo ukes, buvusieji garbingos Amerikos kariuomenės lietuviai-kariškiai, galėtų įvesti naujos sistemos, naujos dvasios ir amerikoniškos įrąsos į Lietuvos jaunąją kariuomenę bei Lietuvos miliciją. Lietuva nėra ir niekados nebus militarė šalis, bet krašto gyvenimo ir viduriės tvarkos reikalas negali Lietuvai nerupėti, ypač kad nebejaučiamos visur buvusių okupantų liekanos.

Tokiu darbininkų Lietuvos Respublika laukia su ištiestomis rankomis. Technikams-specialistams Lietuvos Valstybė stengiasi net kelionę palengvinti, nors dalį išlaidų imdama ant savęs, —kiekviename atsitikime susitarus. Bet Lietuvos Respublika neturi daug pinigų, ypač dabar. Todel Ji ragina važiuoti ir savo kaštais, užtai pasižadėdama atsilyginti įvairiais budais pačiame krašte — suteiks uždarbio, duos žemės, kas jos neturėjo, etc. Nenuskriaus motina savo vaikų, kurie eina jai pagelbon sunkiose naujos kurybos dienose.

Išsileiskite sparnus! Ir tolima kelionė niekais pasirodys. Juk kelionės galas —Kaunas—Vilnius. Pats kelias—skaisti okeano srovė. Už Palangos jurių laukia Jus Motina-Lietuva ir Jos dukterįs—sesytės-mėlinakės.

Lietuvos lietuviai, vyrai ir moterįs, ne tam liejo kraują ir prakaitą, kad atėjunai svetimžemiai Lietuvoje biznius perėtų, bet tam, kad pačiam Lietuvos šeimininkui—pilksermėgiui ukininkui bei darbininkui—butų lengvesnė duonelė ir linksmesnė Lietuvos padangė.

Eikite gi talkon, liuosnoriai-darbininkai! Į kovą su skurdu ir okupantų liekanomis.... Lietuvos dirvonus mes paversime į kulturos žydinčias dirvas!..

Povilas Žadeikis.

LIETUVOS ATSTOVYBIŲ ADRESAI.

Anglijoj. Pasiuntiniu yra grovas Alfredas **Tiškevičius,** London, Carlton Hotel.

Legacijos patarėju Kažim. Bizauskis, London S. W. 7, 14 Cornwall Gardens, Kensington.

Vokietijoj. Pasiuntiniu d-ras Juozas **Purickis,** Berlin W. 50. Litauische Gesandtschaff Kurfuerstendamm 242. **Pasiuntinybės sekretorius A. Penkaitis.**

Francuzijoj. Charge d'affaires Oskaras V.Milašius. Delegacijos sekretorius Kun. J. Dobužis, Paris, 55 Avenue Marceau.

Danijoj. Lietuvos atstovas **J. Savickas,** Litauiskas Gesandskab. Bernstorffsvej 4 F.

Amerikoje. Lietuvos atstovu Amerikoje **Jonas Vileišis** (Representative of Lithuania in America). 703 Fifteenth St., N. W., Washington, D. C. Lietuvos Misija Amerikoje iš Jono Vileišio, Pov. Žadeikio ir J. Žiliaus, New Yorke, 257 W. 71-st St., New York City.

Švedijoj. Lietuvos atstovu **Aukštuolis,** - Stockholm Styrmansgatan 15, (paskutiniomis žiniomis buk panaikintas). Be to yra Lietuvos konsulas Stockholme p. į M. Frithiof Ahlsell.

Šveicarijoj. Lietuvos Misija. Reikalų vedėju. Charge d'affaires yra **V. Sidzikauskas.** Bern Wildhainweg 20.

Romoj prie Šv. Popiežiaus. Lietuvos atstovu yra Kun. **Narijauskas.** Rymas. Piazza Campitelli 9.

Suomijoj. Lietuvos atstovas **Gylys,** Helsingfors. Wladinvirsgatan 3, Hotel Coxmopolit.

Igaunijoj (Estonijoj) Lietuvos atstovu paskirtas, D-ras gen. Ieiten. **Pranas Vaičiuška,** gyvena Revelyje.

Latvijoj. Laik. eina par. Lietuvos atstovo advokatas **Šablovskis,** Riga, Elisabeth Str. 19. Be to Liepojoje yra atstovu **Stulpinas.**

Ukrainoj. Yra Lietuvos Vyriausybės įgaliotinis inžin. **Jonkevičius,** Odesoj, — Andrius Lisauskas.

Pietų Rusijoj. Yra keliose vietose lietuvių komitetai: **Novorossyjske** Lietuvių Komitetas, Pirmininkas Gabalas, Gogoleoskaja No. 6. **Stovropole,** Lietuvių Komiteto pirmininkas matematikos profes.. Ignacas **Končius, Rostove ant Dono.** Lietuvių Tautos Taryba Pirmininkas **Mankunas,** Posochovsky, Pereulok No. 35. Be to draugija "Vienybė", jos sekretorius P. Žiuris, iždininku Andrulis, adresas; Nachiguivausky Pereulok N. 11. **Jaltoj** Lietuvių Komitetas prie sanatorijos d-ras **Mikelėnas,** ant stoties **Krymskaja,** Aleksandras **Pakevičius,** Chiokaja gatvė. Pagaliaus yra Lietuvos atstovas Tiflise, bet nė pavardės, nė adreso jo nežinome.

SVETIMŲ VALSTYBIŲ ATSTOVAI LIETUVOJE.

Šiuo laiku Lietuvoje, Kaune yra anglų ir prancuzų militarės Misijos. Jiems rašyti galima šiaip: Anglams: Monsieur le Colonel **R. Robinson,** Chef de la Mission Militaire Anglaise a Kaunas, Monsieur le Lieutenant-Colonel **R. B. Ward,** Assistant - Commissaire pour les Etats Baltiques, a Kaunas.

Francuzų Misijai: Monsieur le Lieutenant-Colonel **Reboul,** Chef de la Mission Militare Francaise, a Kaunas.

Amerikos Valdžios atstovu delei Baltijos Valstybių yra Honor. A Gade. Jis gyvena Rygoje. Galima rašyti šiaip: To the Honorable A. Gade, United States Commissioner for the Baltic States, Riga.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Lietuvos Atstovybei Amerikoje yra prisiųsti sekančioms ypatoms laiškai nuo jų giminių ir pažįstamų iš Lietuvos. Artimesnių antrašų ant jų nėra ir todel jie bus laikomi Atstovybės raštinėje iki savininkai juos atsiims. Norint gauti šiuos laiškus prisiųskit savo antrašą ir pašto markių padengimui persiuntimo lėšų.

Jonas Brokevičius nuo Jono Kirvaičio, iš Kybartų. Simonas Dagilis nuo K. Miliaucko, iš Kauno. Ona Miliauckiutė nuo K. Miliaucko, iš Kauno. Jonas K. Palteris nuo Marijonos Brulynės, iš Garliavos. L. Čepulis nuo A. Kairio, iš Rokiškio. Vincentas Bitvinskis nuo Juozapo Cebuto, iš Raseinių. V. Dobravalskis nuo P. Novodzelskienės, iš Šiaulių. Antanas arba Uršulė Paltanavičius, nuo Magdalenos Paltanavičienė, iš Mariampolės. Peliksas Naruševičius nuo Vinco Naruševičiaus, iš Ukmergės. Antanas Peleckis nuo Stasio Peleckio, iš Šiaulių. Poderys ir Teta nuo Marijonos Žemaitienės, iš Dievogalos. Bron. Grigaliunas, nuo pačios, Helenos. Jokubas Sutkaitis, nuo Vinco Sutkaičio, iš Pilviškių. Laiškus adresuokit: **Representative of Lithuania, 703—15-th St., N. W. Washington, D. C.**

Lietuvos Laisvės Paskola.

Delei gandų apie sukilimą.

Paskutiniu laiku per Varšuvą atėjo žinios apie sukilimą Kaune Lietuvių kariuomenės, apie bombardavimą Lietuvos Valstybės Tarybos. Ši žinia baisiai patiko ypač kai-kuriems Amerikos laikraščiams, kurie stropiai talpino tas žinias kaip lygiai ir apie sužeidimą vieno Amerikos oficierio. Patiko ji labai ir kai-kuriems lietuvių laikraščiams, net spėja, jog Kaune jau įvyko "Sovietų Tarybos."

Kokios formos buvo šis sukilimas, mes patikrintų žinių dar neturime, bet iš gautųjų žinių spėjame, kad greičiau daug kas norėtų kad taip butų, o ne kad taip iš tikro buvo. Yra žinoma, jog kai-kurie Amerikos brigadoj tarnaujantieji karininkai negalėjo pagauti musų kariuomenės užuojautos, kuomet ta Amerika buvusio Valstybės sekretoriaus Lansingo lupomis dar nori kalbėti apie Rusijos nedalinimą ir nori palaikyti jau griuvusį sumanymą apie Rusijos atstatymą su pagelba Yudeničio, Kolčako ar Denikino. Paskelbtas viešai Valstybės Departmento atsinešimas prie Lietuvos ypač pakėlė karštį tarp kai-kurių lietuvių. Yra žinoma jog į Amerikiečius buvo mėtomi akmenįs, jog vienam karininkui buvo ant Laisvės Alėjos Kaune peršauta ranka. Ar netame tik pradžia to viso sukilimo, apie kurį taip plačiai buvo kalbėta? Žinoma, reikia pasigailėti kad taip atsitiko su Amerikos karininkais, nes juk jie čion visai nekalti.

Toliau platinamos yra žinos ir apie lenkų norą užimti Lietuvą, bet čion gautomis žiniomis turime aiškiai pasakyti, jog vis tat paprastas melas, kurio nereikėtų spaudoje kartoti. Lenkams jau yra patarta apleisti svetimų tautų užimtas vietas, išsikraustyti ir jeigu jie geruoju neišsikraustys, tai alijantai žada pavartoti ir pajėgą prieš juos. Rodos ir Amerikiečiai šiuo žvilgsniu yra pilnai solidarus su aliantais, todel nenustokime vilties, jog viskas bus gerai. Dabar gi dažnai pasirodome visai silpnučiais; pagavę vieną ar kitą žinią, jau aimanuojame, jau patįs tarškeme apie musų suirutę, kuri yra tik ant naudos musų politiniams priešams. Giliausiu šių priešų noru yra, kad Lietuvoje įvyko suirutė kad vieniems ar kitiems butų progos įsikišti. Paminėtinos yra ir tos skelbiamos suirutės priežastis—girdi delei nemokėjimo algos kareiviams. Galima tvirtai pasakyti, jog tat melas, nes ir Amerikos lietuviai jau dėjo ir dedasi prie paskolos ir pinigų užteks. Reikia tik dar labiau ir karščiau remti paskolą, tuomet jau priešai nebeišdrįs sakyti, kad nevamės algų nemokame.

Rišulių siuntimas Lietuvon.

Kovo 9d. Lietuvos atstovas p. J. Vileišis padarė sutartį su Suv. Valstijų Valdžia delei siuntinėjimo pakų (Parcel Post) Lietuvon. Sulyg tos sutarties kiekvienas pašto skyrius Suv. Valstijų priimines pakus persiuntimui Lietuvon. Tie pakai negali buti sunkesni 22 svarų ir už persiuntimą reikės mokėti po 12 centų už svarą. Rišuliai bus Suv. Valstijų krasos pristatyti par Liepojų ar Klaipėdą Kaunan, o jau kiek lėšuos persiuntimas iš Kauno į Lietuvos įvairias vietas, tai primokės priėmėjas, sulig nustatymo Lietuvos Paštos ir Telegrafų Valdybos, kuris turės buti Lietuvos Valdžios patvirtintas.

Agitacija.

Pastaruoju laiku agitacija gana smarkiai varoma. Majoras Žadeikis dar vis važinėja po vakarines valstijas ir beveik kas vakaras kalba. P-nai J. V. Liutkaus kas ir Krušinskas irgi važinėja, kur tiktai kas pareikalauja. Važinėja p. J. Šaliunas, p. Žiuris, K. Norkus. Apart to važinėja p. J. Purvis ir J. Milius. Po Naują Angliją važinėja p. Česnulis, kuris vėliau vyks Pennsylvanijon. Gi p. Mastauskas visai nesenai apvažinėjo Wilkes Barres ir Shenandoah apielinkes ir buvo gana geros pasekmės, ypač gerai pasirodė Mahanoyaus ir Shenandoah lietuviai.

Be to ir vietos veikėjai ir organizacijos, kiek matyti iš laikraščių, daro savo apskrityje susirinkimus ir prie kiekvienos progos agituoja už paskolą. Pavydžiui pil. Bagočius iš Bostono aplankė Ansoniją ir keletą kitų kolonijų ir surinko ir bonų, ir aukų "Šaulių" organizacijai. Varykime darbą visur. Teatsilieka nė viena draugija nepadirbėjus.

Pasitarimas.

Kovo 9 d. Lietuvos Misijos kambariuose įvyko tarybų ir didžiųjų organizacijų išrinktų atstovų susirinkimas. Atstovams buvo išduotos atskaitos iš paskolos bėgio ir apskritai nurodymai kas ir kaip daroma ar manoma daryti. Atstovai išsireiškė už tai, kad butų skelbiama laikraščiuose kiek kuris apskritis jau sudėjo pinigų ir kiek dar stokuoja iki nuskirtai kvotai. Ir tas bus daroma du kartu į mėnesį.

Antru klausimu buvo aptarimas, kaip ir kokiu budu dalinti bonus, kurie jau neužilgo bus gatavi. Sutarta kad vėl kalbėtojai važinės ir ne tik dalins, bet dar ir pardavinės. Kur kalbėtojai negalės nuvykti, ten stočių viršininkai tą atliks.

Nutarta dar kartą paaiškinti visuomenei, kad bonai ir jų procentiniai kuponai Amerikoje bus apmokami doleriais, o Lietuvoje auksinais sulyg tos dienos pinigų kurso, kurioje bus bonai ir kuponai apmokami.

Taipgi buvo pasitarta ir daugelyje kitų smulkių klausimų. Apskritai tarybų ir didžiųjų organizacijų atstovai išsireiškė, kad viskas vedamas gerai ir paskola eina gana pasekmingai.

Lietuvos Misijos Informacijos Biuras.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserįs: —

Tarpe daugelio musų darbų ir visokių reikalų, nepamirškime savo sveikatos šitame laike metų. Dabar metų laikas mainysis nuo šaltos žiemos į pavasarį; šitame laike daugiausia musų brolių apsirinka neatbodami ant šalčio ir gauna įvairiais budais ligas, kurios gyvastį atima. Jauniems žmonėms nereikia mirti, bet reikia žydėti ir bujoti, gyventi ir veikti kas nors gero delei tų, kurie savo dienas jau atidirbo ir delei tų, kurie dar mažutėliai auga. Todel neapsigaukime su pavasario ženklais, nepadėkime savo šiltesnių rubų pakol gerai šaltis neapleis žemės, tada tik sau lengvesnius drabužius pasirupinsime.

Besirupinant mums apie savo gyvenimą, apie savo tautą, turime atminti, kad ir mus gera sveikata butų, nes miręs žmogus jau mumis nieko nepagelbės.

Sveikiausias, drųčiausias ir gražiausias žmogus, tai yra darbininkas žmogus. Jo kunas visada apdovanotas apvaliais drutais raumenimis, jo veidas neišpurtęs, bet visada yra pilnas tvirtų raumenų, drutumo, tampru mo, taip, kad sirgti arba mirti jaunam nėra kitos priežasties, kaip tik savęs užmiršimas.

Tukstančiai žmonių kožną pavasarį išmiršta tik iš tos priežasties, kad patįs save užmiršta ir duoda savo kunui atšalti, pasitikėdami netikrai šilumai. Todel nepamirškime, nestovėkime bereikalingai ant kampo kur nors ir nekalbėkime ilgai savę užmiršę. Reikia atminti, kad musų kunas jau nelaukinis, bet per amžius pripratintas prie namų ir šilumos; todel, kada šalta mes galime buti lauke tik krutėdami, kada mes einam arba dirbam, tada musų muskuliai naudoja maistą, daro šilumą musų kunui, tada yra šilta ir gerai, bet kada stovi ant vietos, muskuliai nekruta, tada kunas aušta ir kada temperatura šilumos nupuola žemiau normalio stovio, tada galime tikėtis pavojaus musų kune, ligos.

Budami druti kuniškai, nepamirškime ir dvasiško peno. Skaitykime ir tėmykime pasaulės naujam sutvarkymui. Mes perleidome baisiausias karo dienas, mes kovojome už demokratiją, mes suprantame, kad demokratija yra musų draugė, ne priešas. Demokratija reiškia mums didesnę laisvę, daugiau tiesos musų gyvenime, daugiau musų pačių apsisprendimo ir mažiau diktaturos. Mes patįs turime stengtis daugiau negu pirma. Musų užduotis šiandien yra daugiau svarbesnė negu pirma buvo. Savo apsisprendimas, tai ne reiškia mažą-ką, bet reiškia mums daug. Diktatura reiškia tarnauti kitam, buti po kito globa, nemislyti, tik laukti prisakymų ir juos pildyti. Apsisprendimas savo gyvenimo, reiškia didelę per mainą. Apsispręsti savo gyvenymą, reiškia paimti diktaturą į savo rankas, buti savo kėravotojum. Jeigu mes nepatingėtume patirti, mes atrastume daug pavyzdžių pasaulėje iš kurių galėtume permatyti skirtumą nuo diktaturos ir apsisprendimo.

Jaunas sunus gyvendamas pas tėvą buna po tėvo diktatura pakol jaunas ir nesupranta pasaulės. Atėjęs į metus, apleidžia savo tėvo namus, išeina į svietą. Nuo dienos apleidimo savo tėvo namų, jis turi kėravotis savo gyvenime. Pakol buvo pas tėvus savo, tėvas rupinosi jo maistu, jo drapana, jo visu gyvenimu; tėvas budamas jau prityręs gyvenime, galėjo išrokuoti kaip jis gali maitintis ir kaip aprėdyti savo šeimyną. Vaikas palikęs savo tėvo namus, iš pirmos dienos turi pats pradėti rokuoti kiek jam reiks ant jo drabužių, kiek reiks ant maisto, kiek reiks delei pastogės ir taip toliau. Geras sunus išeina nuo savo tėvų į platų pasaulį ir greitai priešais jį atsistoja visas ateitis jo gyvenimo; budamas jaunas, drutas ir gabus paima diktaturą į savo rankas ir eina į tolesnį gyvenimą su pilnu pasisekimu. Jam sekasi delto, kad jis budamas prie savo gimdytojų mokinosi ne tik vaikščioti, ne tik kalbėti, bet tėmyjo į savo tėvo rupestingumą, todel ir atsiskyręs turi gerą pasekmę. Budamas jaunas, drutas ir gabus, pastoja puikus diktatorius pats savęs.

Kitaip išeina su vaiku, kuris ateina į metus, kada reikia skirtis nuo savo tėvų, be patyrimo. Visą savo gyvenimą praleidęs vien tik žaidimu, neprisižiurėjęs į savo tėvų rupestingumą, išeina. Iš karto pasijunta labai laisvas, kaip paukštelis skrinda į pasaulę, gražiai parėdytas, gražiai užaugytas, pajutęs laisvę tuojaus skubinasi dasiekti tuos daiktus, nuo kurių jį tėvai gynė, nes matė, kad atsiekimas tų daiktų gal yra negalimas. Vienok dabar turėdamas savo teises, mėgina tuos tuščius daiktus pagauti. Gal jau suvartojus visą savo energiją ir pasiseka tokį daiktą pagauti ir savo norus atsiekti, bet kiti daiktai atsilieka, kurių taipgi neatbutinai reikia jo gyvenime. Tuojaus tokis sunus pasijun tą ėsąs pavargęs, nes nemoka buti savo locnu diktatorium.

Taip yra, mieli broliai, su visu musų gyvenimu. Mes kovojom už demokratiją ir išaugom į didžiausius sunus, dabar mums jau reikią apleisti seną musų tėvų diktaturą ir imti gyvenimo teises į savo rankas. Musų tėvynė Lietuva dabar yra tokiam padėjime, kad jau turi pasirupinti apie visuotiną savo gyvenimą. Mes aiškiai suprantam, kad Lietuvos laisvė, linksmybė, gerovė remia si tiesiog ant mus, josios vaikų, nes jeigu mes kožnas vienas neįstengsim savim kė ravotis, tai atspindys musų atsimuš ant visos Lietuvos. Todel prisieina mums imti savo diktaturą į savo rankas, nes mes vergais nenorėjom buti ir pastojom savo diktatoriais.

Pasižiurėkim, ar mes esam diktatoriais, ar mes jau protaujam savo protu, kada mes protaujam, ar permatom aiškiai savo ateitį, ar musų protavimas nepavirsta į svajones kokias? Ar nemėginam dėti savo energiją kur nors į vieną kokį daiktą perdaug, ar nepamirštam kito. Mums reikia maisto, apsivilkimo, pastogės, pasilinksminimo ir dvasiško peno-mokslo. Mokslo mumis nuolatos reikia; kaip kokio maisto reikia kas dien, nes mokslas priduoda jėgą musų smegenysė esančiai tarybai, kuri tiktai gali vesti gerai savo diktaturą.

Todel, nepasekime tą jaunutį, kuris atsiskyręs nuo savo tėvo ir pavargęs vėl turėjo po jo globa sugrįžti. Bet bukime toki, kaip anas sunus, kuris atsiskyręs nuo savo tėvo pats laimingai pamė vesti savo gyvenimą su pilnu pasisekimu.

Viena užduotis musų šios dienos yra svarbi, tai yra pirkimas Lietuvos paskolos bonų. Darbas pradėtas, turi buti laimingai užbaigtas. Nelaukime, bet pirkime dabar! Tuojaus pasirodysim, kad imam diktaturą savo gyvenimo į savo rankas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

DETROIT, MICH.

Detrojiečiai nemiega. Ant ateinančių metų rengiamasi statyti dvi lietuvių svetainės, vieną vakarinėje dalyje miesto ant Baker ir 25 st., kur Lietuvių R. K. Bendrovė nupirko du lotu, o kitą rytinėje miesto dalyje, kur Lietuvių Vartotojų Bendrovė nupirko keturis lotus, ant Caneff and Russell st.

Slavikietis.

CANADA. MONTREAL.

Montreal lietuviai turi savo bažnyčią, bet tuo tarpu tebeina nesutikimai tarpe parapijonų iš priežasties bažnytinio komiteto. Vieni sako klebonas nori perdaug galybės, kiti stoja už jį.

Parapijonas.

GARDNER, MASS.
Nendrių pynėjų streikas.

Kovos 9 dieną, kaip 10-tą valandą iš ryto, sustreikavo visi Gardnerio nendri pynikai (Reed Workers), apie 400 žmonių, kurie įvairiose dirbtuvėse dirbo. Reikalauja 25 nuošimčio ir 8 valandų vietoj 9 valandų dienos darbo. Visi priguli prie unijos, bet jos įsakymų nepildė, kad neitų ant streiko pakol neatvažiuos organizatorius. Tečiaus didžiuma darbininkų sako, "Mes jau laukėm užtektinai. Jeigu unija nėnori musų prižiurėti, tai mes patįs prižiurėsim." Žinoma, atsiranda tokiu, kurie sako, kad tai visai klaida, nes reikia tai daryti ką vienybės raštinės atstovai liepia, tai yra laukti jų pakol jie pajims nesutikimą į savo rankas.

Darbdaviai nieko nesiulo ir nori šį streiką kaip galint sulaužyt. Mat, jie sako: "Mes užtektinai savo darbininkams atlyginam ir jie jau geriaus nebeturėtų reikalauti, ba mes nei kiek daugiau neduosime.'"

Streikieriai gerai laikosi; ant toliau pamatysime katrie pralaimės.

Iš toliau to amato žmonių streikieriai prašo, kad nevažiuotų čionai dirbti pakol nepraneš apie taiką.

P. Aukštikalnis.

HYDE PARK, MASS.

Nors čia gyvena pusėtinas burelis lietuvių, bet laikraščiuose mažai tenka pamatyti apie jų judėjimą. Mes turim pašalpinę draugiją, vardu "Lietuvos Sunų ir Dukterų," kuri gyvuoja nuo 1915 metų ir turi suviršum 100 narių. Ši draugija tai ir atlieka maž daug visą vietos lietuvių visuomenės judėjimą. 7 d. kovo surengė prakalbas. Kalbėjo p. J. B. Smelstorius, kuris savo kalboj puikiai nušvietė dr-jų naudingumą ir reikalingumą. Sekant prakalbą, prie dr-jos prisirašė 22 nauji nariai.

Pas mus darbai labai gerai eina. Nekurios dibtuvės dirba dieną ir naktį.

Pas mus čia tik tas bėda, kad lietuviai neturi savo krautuvės, turi eiti pas lenkus, kurie turi net 4 krautuves ir lupa kas neverta iš lietuvių.

Daugų Parapijonas.

Musų Kariumenės Žygiai.

Sausio 25 d. 1919 m. musų kariuomenės dar neskaitlingi buriai iš vienų liuosnorių susirėmė su rusais į vakarus nuo Vilniaus. Vasario 8 d. drauge su vokiečiais sumušė rusus ties Šėtą (čia žuvo pirmas karvedis Povilas Sakšys). Vasario gi 9 d. lietuviai jau vieni mušasi ties Jezno miesteliu. Jie tik iš vakaro gavę šautuvus ir dar nemokėdami prideramai su jais apsieiti, sumušė rusus, atėmė Jezną ir nustu mė juos tolyn, paimdami karo grobio šautuvų ir kulkosvaidžių.

Vokiečiai vis vedė dvejojimo politiką. Jie tai laiko frontą, tai veda su rusais šnairias derybas. Delei šių aplinkybių mes sulaukėme skaudaus smugio prie Alytaus, kame vasario 14 d. iš vokiečių priežasties buvo išsklaidytas 1-mas pulkas, mušiuose gi netekome 1 pulko vado karininko Juozapavičiaus (tai pirmas žuvęs karininkas). Tuo pačiu laiku savanoriai puolė Kedinių miestą ir paima jį.

Tečiaus kariuomenės jėgų dar labai maža ir ji negali visus suspėti.

Stambi ofensyva prasideda gegužio mėnesyje, kuomet Vyriausiojo Karo Vado vadovavimą paima į savo rankas generolas Žukauskas.

Karuomenės duota užduotis padaryti veiklesnį žvalgimosį Ukmergės ir Panevėžio, kryptimi, kad tuomi išaiškinti priešo padėtį ir jėgas. Tasai žvalgavimas netikėtai asmens inciatyvos ir jaunos musų kariuomenės narsumo dėką, išsiplėčia į stambią karo operaciją. Pergrupavimas ir kariagas prasidėjo Gegužio 17 d. Visos kariuomenės rinktinės gerai atliko savo darbą. Ukmergės krypties kariuomenės, Šiaurės ir pietų rinktinės smarkiu ant puoliu užėjo priešui iš sparnų. Vidurys laikėsi ramiai ir rusas pervėlai sužinojo, kad jo sparnai apsiausti. Dalykų stovį patyrus, jis pradėjo trauktis, bet čia jį lydėjo gausųs musų artilerijos svei diniai. Rusai kryptelėjo ir pasileido netvarkėje bėgti. Tose pirmose kovose į musų rankas patėko trys šimtai nelaisvių, kulkosvaidžiai ir kita karo medžia ga. Tuo pačiu laiku pradėta antpuoliai Panevėžio kryptiniu. Jau antros dienos pabaigoje, butent gegužės 19 d. Panevėžis musų rankose. Rusai atsitraukė 12 kilometrų į rytus nuo Panevėžio.

Šioje vietoje mums pateko jų traukinys. Rusai stengėsi išvežti iš Panevėžio savo turtą, kaip pas juos jau įprasta, pasiėmė jie su savimi ir įkaitų. Bet traukinį bombomis atakavo musų lakunai ir jį sudaužė. Įkaitai pabėgo, mes gi užgrobėm daug bolševikų turto. Tuo laiku rusai privežę iš artymų rezervų nemažas jėgas, ypač latvių dalių, pradėjo smarkiai pulti ir mes turėjome pasitraukti. Ir šiose kovose musų rankose buvo nemažo karo grobio. Kelioms dienoms praėjus, Panevežys gražintas atgal. Tas pirmas veiklesnis ir sustiprintas musų žvalgavimas visai nusisekė, nes reikalingi tuomet Panevėžio ir Ukmergės punktai užimti. Šis žygis nurodė musų jėgą, galią, nurodė kad mušius lemia ne vien jėga ir karo technika, bet irkariuomenės upas. Kurio išreiškėju galima skaityti jaunutį karužą Sidarevičių, padėjusį gyvybę narsiausiai pliekdamas apsupusius jį priešus. Tuomet, didesniu įsitikėjimu į save, imtasi vykinti antros bendros operacijos užduotis, butent: išvyti okupantus už Lietuvos rybų. Visos musų dalys žygiuoja pirmyn, laikydamos dvi kryptį: Panevėžio—Daugpilis ir Ukmergės—Ežerėnų. Tos kryptis ir liekasi visam tolymesniam žygiavimui.

Birželio 5 d. Panevėžio grupė jau yra Bielunų—Naujo sodžiaus linijoje, o žvalgai jau pasiekė šių vietų: Aknistė—Oniškis, Saveiniškiai—Dubiai ir Įlaukė (Jelovka)—Kiek svarbesnės ir kraujingesnės kovos buvo prie Kuršo Lubaičiaus.

Patsai kairysis kariuomenės sparnas, kuriame vei kė partizanai, nuvalo Šiaurės Lietuvą, paima Biržus, Papilę ir birželio 1 d. partizanai užėmė Nemunėlio kranto pozicijas.

Ukmergės grupė birželio 2 d. užėmė Utėną ir dviem praslinkus jau stovi Vajasiškių—Daugailių — Antalieptės linijoje. Dargi stebėtina rusai turi puikiai iš prigimties stiprias pozicijas K. A.—Kupriškio, Utėnos, bet nepajiegia jose laikytis.

Kairysis sparnas savo žygiavime sutiko mažiau kliučių ir nužygiavo toliau, negu dešinys sparnas, nes prieš dešinį musų sparną ru sai pasistengė tikslingiau sunaudoti prigimties stiprumas. Tokiu budu šioje srityje kovos įgavo labiau pozicinio pobudžio. Be to, rusai pamatė, kad su savo kareiviais, jie daug ko nebegali nuveikti, patraukė į mu sų frontą latvių ir kiniečių dalių, o taip pat ir grynai komunistinių.

Rusai laimėję kovą su Kolčaku, galėjo permesti į musų frontą naujų dalių. Tosios dalys irgi buvo patvaresnės, nes laimėję kovas su Kolčaku, turėjo daugiau upo, buvo drąsesnės. Laikui slenkant, prieš mus stojo vis narsesnis priešas. Jis dažnai vykdino žymių demonstracijų, pavyzdžiui: birželio 15—21 d., kuomet demonstracija išsiplėtė visu frontu.

Abiejose pusėse jautėsi smarkus ruošimasis. Musų kariuomenė geidė žut-but galutinai išginti rusus iš Lietuvos. Rusai nemenkiau norėjo grąžinti nustotų pozicijų. Visą laiką iš abiejų pusių veikė sustiprintoji žvalgyba. Liepos mėn. pradžioje musų kairysis sparnas pradeda naują puolimą, prieiti Dvinską. Toji opera cija mums žinoma, kaipo Liepos 6—12 d. šiaurės fronto operacija. Musų rinktinės užima Daeleną, Laseną, Ilukštą. Bet įvyko nepasisekimas.

Pačiame kairiajame spar ne su panevėžiečiais laikė ryšį rusų Balachovižiaus burys, o dar toliau Auskurziemės latvių pulkas operacijos vykdinime Balachovižius turėjo pridengti musų kairyjį sparną. Bet matyti visur rusų vienodų esama, ir raudonų ir juodų, ir žalių Balachavičiaus burys, vieton sąžiningai žiurėti savo pareigų, užsimdavo grobimų. Ir šiame atsitikime pakenkė tasai kairysis sparnas su Balachovičiais.—Jie nesiteikė netgi laiku pradėti operacijas. Raudonarmiečiai persikėlė per Dauguvą ir sudavė į tą rusų gaują. Musų rinktinėms pasisekė atlikti savo užduotį, pasiek ti Ilukštą, bet neišlaikius Balachovičiams priedaugai kairiajam sparnui gręsė apsupimas. Reikėjo trauktis atgal. Atsitraukimas įvyko visoje tvarkoje, dargi atsitraukiant ir gulant rusams, mes paėmėme nemaža belaisvių ir karo grobio. Bet tai musų pirmas stambesnis nepasisekimas, kurio laiku mes netekome į 200 kareivių sužeistų, nušautų, patekusių į nelaisvę ir dingusių be žinios. Toje operacijoje mums sužeidė 7 karininkus. Vistiek tosios šiaurės operacijos pasakinėse, mes laimėjome 8 kulkosvaidžius, 8 lauko virtuves, 32 vežimų, 76 arklių, 300 šautuvų, per 200,000 šovinių, 2 artilerijos šovimų, dvi račių su arkliais ir visų pakinkimu, daug susitiekimo prietaisų ir tt.

Liepos 14—15 d. dešinysis sparnas užėmė Salakų miestelį ir nustumė priešą Drabiškių—Pilviškių — Viršume—Biemų kaimų linijose. Rusai kovose netekovirš 100 vien tik nukentaus. Visa liepos mėnesį bolševikai kiek įmanydami stiprina savo padėti pasitraukdami naujų jėgų sumušę Kolčaką, permetė nuo jo fronto naują diviziją.

Į Daugpilį be to atvyko vadinamasai Trockio pulkas. Arčiau pozicijų susispietė daugiau rezervų, o Ežerėnų srityje pasirodė 2 broniruotu automobilių.

Raudonarmiečiai gauna įsakymą pulti Salakų-Dusetų pozicijas. Ir jei šiose vietose bus pasisekimas, tai žygiuoti visu frontu. Bet šio įsakymo neprisiėjo jiems įvykdinti, nes mobilizuotos rusų dalys griežtai atsisakė eiti į kovą. Tokiu budu užpuolime dalyvavo išimtinai komunistinės dalys. Ir, žinoma, buvo atremtos, palikdamos belaisvių ir nukautų. Ilgainiui del Salomų miestelio įvyko daug aršių kovų, kuriose visą laiką be mažų išėmimų dalyvavo komunistinės dalys. Šiaip musų kariuomenė veikė lyg ir pasy-

viai. Ji tik ginasi nuo antpuolių, pati nedarydama puolimą. Tuo laiku veikia tik sustiprinta žvalgyba ir tvarkomas užfrontis galimiems įvykti puolimams. Daugpilyj, lietuviams artyn priėjus, jaučiasi nejaukiai. Pačiam Rusijos viduje irgi neramu. Jų užpakalyje organizuojasi sukilėlių buriai, kurie naudojasi mažiausia proga, kad bolševikams kuo pakenkus. Tie sukilėliai labai žiaurai elgiasi su komunistais. Dažnai atsitinka, kad pagavę nelaisvėn komunistus, įniršusieji sukilėliai įkasa juos gyvus į žemę.

Rugpiučio 7 d. susprogdintas ant Dauguvos tiės Daugpilio Poglenkos tiltas. Sprogimo laike raudonarmiečiuose įvyksta didžiulė panika.

Išsigandę, kareiviai nieko nežiurėdami ir neklausydami bėga iš miesto. Susidaro apystovos, kad del visiško iškrikimo bolševikai turi atsisakyti nuo kokio nors aktyvaus veikimo musų fronto. Mobilizuoti kareiviai griežtai atsisako eiti į puolimą ir nei kiek neklauso savo vadų įsakymų ir komisarų grąsinimų. Tečiau jų buriai dažnai darydavo musų pozicijų žvalgybas. Bet rusai veikia daug atsargiau, negu iš pradžių. Rugpiučio 18 d. raudonarmiečių 40 raitelių ir pėstininkai su kulkosvaidžiais bandė pulti Aleksandravalės kryptimi. Visi jautė, kad toksai stovėjimas vienoje vietoje tęstis ilgai negalės. Buvo ruošimasi gan ilgą laiką, taigi turės kame nors apsireikšti. Jau ne vieną kartą musų rinktinės bandė eiti Ežerėnų-Brusų kryptimi, bet rusai apreikšdavo tiek budrumo ir atsargumo, kad visi tie musų bandymai nenusisekdavo. Pačios Ežerėnų linijos buvo tiek stiprios savo prigimtimis, kad sunku buvo manyti sulaukti pasisekimo. Tačiaus tos, neįveikiamos, rodos, pozicijos neatsispyrė musų geležinėms jaunuomenės eilėms.

Naujos kovos tęsėsi rugpiučio 20-24 d. žvalgymai išaiškinus priešo padėti, buvo galima pradėti ir patsai puolimas. Čia ypač verta pažymėti ir pabriežti jaunc musų karininko Ladygos inciatyvą ir narsumą. Jo vadovaujama Ukmergės grupė savo sumaningu manevravimu įstebėjo visas silpnesnes priešo vietas, į kurias ir taikė savo smugį. Visos stiprios prigimties kliutys buvo pergalėtos ir Rugpučio 24 d. 5 val. vakare musų kariuomenė paėmė Ežerėnus. Kiti musų kariuomenės vadai buvo įsitikrinę kad mes vargiai galėsime pereiti tas kliutis. Bet galutinam musų nusisekimu turi svarbos ne vien tik ginkluota pajėga, bet ir kariuomenės upas, pasiryžimas. Ištai kiekviename kareivyje galvoje mintis, kad dabar atėjo tasai seniai laukiamas laikas, kurio mes galime galutinai ištremti iš Lietuvos įkerėjusį rusą. Kareiviai gžinodami karininko Ladygos vardą, tikėjo, kad jo vedami galės viską atlikti ir žodis stojosi kunu.

Ežerėnus paėmus ir išlygynus musų liniją, prasidėjo kairiojo sparno žygiavimas. Rugpiučio 28 d. šiaurės fronte rinktinės smagiai sumušė raudonarmiečius ir užėmė naują poziciją: Augštume 197—Dananke—dv. Sen. Grunvaldas—N. Grunvaldas — Reikliai — Butrimiškiai—Tumėnas. Rusas be atidairos, panikoje bėga. Negalima sakyti, kad priešas šiose kovose atsižymėjo ypatingu narsumu ir sumaningumu. Atsakas gali buti tik toks, kad visi musų kareiviai bei karininkai pasirodė esą verti savo bočių vardų—kiekvienas buvo vietoje, kiekvienas atliko savo darbą. Paminėsiu tik dalį vardų, kurių negalės kuomet nors užmiršti musų ateityje: karininkai: Variakojis, Laurinaitis, Butkus, Katehe ir kt., neišdildomai liko musų karinės istorijos lapuose.

Rusas traukiasi Daugpilės link. Kiek laiko laikosi, ištisas dienas priaudžia artilerijos kanonada, kartais pamindama tuos laikus, kuomet čia kovėsi rusas su vokiečiu. Rugpiučio 30 d. musų rankose Kalkunų stotis. Musų rankose aukštumos, kurios viešpatauja šiose apylinkėse, kurios viešpatauja ir nulenkė Daugpilės likimą. Todel nenoroms atidarė tą augštumą. Del Kalkunų buvo smarkių, aršių kovų. Jos nekartą, perėjo iš rankų į rankas, bet galutinai likosi musų. Rusai sprogdino Dauguvos tiltus Bet priešas iš Lietuvos jau išvytas. Mes jau stovime svetimoje žemėje. Toliau mums nėra reikalo eiti ir mes neisime. Ties Daugpilės siena netrukus prisiplaukė ir lenkai. Jie musų pasisekimus stengiasi panaudoti savo tikslams, kaip visados, taip ir čia apreiškė savo grobiamuosius norus. Pirmas jų žygis buvo atimti iš lietuvių Šurmonto gelžkelio stotį. Bet sutiko smarkų lietuvių pasipriešinimą ir turėjo nusileisti. Tačiau neatsisakė nuo tolimesnių šunybių.

Pabaigus guiti raudonarmiečius iš Lietuvos, musų karinė padėtis keičiasi Kuršėnuose susisuko sau lizdą avantiuristo Bermonto sebras tulas Virgolič, iš kolčalinių veislės. Virkolič vokiečių generolo Golc—šešėlis: jo "armija" — neregėtas, negirdėtas rusų - germanų mišinys. Virgoličas sėdėdamas Kuršėnuose, "nori" imti Dvinską! Bet vietoje Dvinsko, puola Šiaulius. uginkluoja musų komendanturą, muša gimnazistus, šaulo civilius žmones. Taip apsitovoms virtus, musų kariuomenė užima nauja Šiaulių frontą, palikdama prieš raudonarmiečius tik sargybą, ir stoja prieš monarchistus rusus bei vokiečius, kurie labiau pavojingesni musų nepriklausomybei, negu komunistai.

Šį sykį visų vargų našta teko žemaičiams ant savo pečių išnešti. Neilgai bernondtininkai žemaičių kraše tegiedojo "Bože Caria Chrani" ir "Deutschland Deutschland ueber alles." 16 Gruodžio—19 metų su didžiausiu skandalu buvo lig vieno išginti. Ir jei ne tas "netikėtas" francuzų generolo mielaširdingumas, tai vietoje "geležinės armijos" Bermondto-Avalavo, Golco, Virgoličo ir Eberhardto butų vien šlapia vieta telikusi.

Lietuvos Misijos Informacijos Biuras.

Apie Ivairius Daiktus

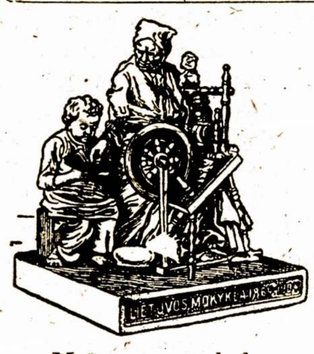

—Mama, papasakok man daugiau apie paveikslus.

—Vaikeli, pereitu kartu mes užbaigėme kalbą su garsiu paveikslų piešėju Hogarth. Po Hogarthu atėjo ant pasaulės scenos kiti piešėjai, Reynold'as, kuris gražiai piešė žmonių paveikslus ir Turner'is, kuris gražiausiai nupiešė įvairius saulės apsireiškimus. Vėliau atėjo ir garsus piešėjas Gainsborough, kuris nupiešė gražiausius portretus Anglijoje. Reynold'as paliko savo nemirtiną ateitį nupiešdamas paveikslą "Nekaltybė," Gainsborough piešinis "Mėlynas Vaikas," ko ne kožnam žinomas. Vėliau pasirodė Constable, anglas, kurio piešinys, "Salisburio Katedra," palaiko jo nemirtinumą. Vėliau pasirodė garsus žemvaizdžių piešėjas Turner, kurio paveikslų gražių budinkų, žemės vietų, kalnų, prieplaukų ir laivų yra labai daug ir gražių.

Buti garsiu piešėju yra vienas iš garbingiausių daiktų pasaulėje. Piešėjas kaip ir kiekvienas žmogus ateina ant šios pasaulės ir vėl ją apleidžia, bet jo garsus piešimo darbai niekad nepražuva, pakol baisios karės arba nelaiminga ugnis jų nepražudo su kitais brangumynais, kartais pražuvę vėl iš pelenų keliasi gabumu kitų piešėjų ir atmintis traukiasi tolesnėm gentkartėm.

Nekurie paveikslai savo liudnumu ištraukia ašaras iš musų akių; kiti rodos pasakoja linksmus atsitikimus praeities. Kiti perstato savo piešiniais garsius senovės žmones, taip aiškiai, taip gražiai, rodos gyvi, rodos kalbės į mus.

Šiandien mes turime tokių garsių paveikslų iš senovės ir galime juos matyti taip aiškiai, kaip kad natė juos piešėjai senovės amžiuose.

Leonardo da Vinci buvo rodos sumaniausias piešėjas. Jis piešė paveikslus vien grožybės, jis visada linksmai mąstė ir savo linksmas misiis įgimdė savo paveiksluose. Jis ne tik piešė linijas paveikslų, bet jis spalvavo, kas padaro jautresnį įspudį žiurinčiam. Daugybė šios gadynės mokytojų, mokina piešimo ir aiškina kaip jie turi buti piešti, bet nė vienas daugiau nepasakė, kaip yra pasakyta Leonardo da Vinci. Ką jis parašė apie piešimą savo dienose, tas ir šiandien yra pamatu mokslo.

Leonardo buvo vienas iš gabiausių žmonių ką pasaulė kada matė. Jis ne tik piešė paveikslus ir parašė apie juos, bet jis buvo garsus inžinierius ir išmislinčius. Jis keliavo iš Francijos į Egiptą buti ten inžinierium. Jis sumanė labai daug įvairių daiktų. Visos stovylos padarytos iš Carara marmoro yra išpiaustyta su jo sumanyta mašina. Jis turėjo ikvaliai smegenų del dvidešimts žmonių, tik gaila, kad nebuvo laiko visus jo sumanymus įkunyti į gyvenimą. Jo piešti paveikslai yra vieni iš puikiausių pasaulėje. Jo piešinius tik kopijuodami vėlesni Italijos artistai užsipelnė sau didelę garbę pasaulėje.

Kartais žmonės kalba kas buvo garsiausiu piešėju pasaulėje? Vieni sako Raphael, kiti sako Titian buvo vienas iš garsiausių. Ištiesų, gal Titianui priguli pirma garbė. Jo spalvuoti paveikslai yra gražiausi ir kas tik jo buvo daryta, buvo stebėtinai gražiai užbaigta. Kada jis buvo dvidešimts keturių metų, jis jau buvo žinomas ne tik Venecijoje, netoli savo gimtinės, bet jau buvo žinomas visoje Europoje. Karaliai mokėjo jam didelius pinigus, kad lankytų jų šalis ir pieštų jiems. Nors daug amžių praėjo nuo laiko, kada jis piešė, bet dar šiandien jo piešinių spalvos, taip gražios, taip aiškios, kad rodos dabar buvo piešta. Tiek daug jis buvo gerbiamas už jo piešimą, jog gyvenant jam Ispanijos karališkuose paloiuose, didžiunai pradėjo pavydėti. Karalius sakė: "Aš turiu daug didžiunų, bet tik vienas Titian pasaulėje yra." Vieną kartą jam dirbant, nupuolė jo šepetukas; karalius pasilenkė, paėmė nuo žemės ir padavė sakydamas, "Man garbė paduoti tau šepetį į rankas."

Vien tik mokinys Titiano, Raphael, galima prilygin ti prie Titiano. Raphael neapsakomai gabių pasirodė, jo darbo daug galima rasti šiandien popiežiaus Vatikane, jis taipgi buvo ir architektas. Pagal jo sumanytus planus perstatyta švento Petro Bažnyčia Romoje, viena iš gražiausių šventenyčių pasaulėje. Raphaelio ir Titiano pieštų paveikslų žmonės negali atskirti, nes kaip vieno taip ir kito, taip puikiai padaryti, jog nėra vietos kritikai.

Daugumas daugiau garbės suteikia Raphaeliui negu jo mokytojui Titianui. Raphaelius rupinosi nupiešti visus svarbiausius priešinius seniau gyvenusių piešėjų, permatyti jų idejas ir pagimdyti savo genijiškus sumanymus. Raphael piešdamas Popiežiui nupiešė formas kartunų, ant kurių garsųs audėjai turėjo pasižiurėti ir išaušti divonus koplyčios sienoms išdabyti. Kada darbas buvo pabaigtas, žmonės taip žiurėdavo ir gėrėdavosi tais piešiniais, jog ir melstis užmiršdavo. Daugeliui metų praslinkus Anglijos karalius nupirko tuos divonus. Žmonės taip į juos įsimylėjo, jog pastatę tam tikrą darbavietę, partraukė garsius audėjus ir pradėjo tokius divonus austi. Kitam karaliui užėjus, kuris dailos nepažino, tas darbas buvo sunaikintas ir likę nekurios prabos tapo su išmetoms užkrauta. Vieną kartą vienas iš dailininkų užtikęs tas išmetas nupirko už du tukstančius penkis šimtus dolerių. Joki pinigai nenupirktų tų piešinių šiandien, bet juos galima pamatyti Pietiniam Kensingtono muzėjuje Londone.

Vėliau pasirodė garsus piešėjas Correggio. Jo tikras vardas buvo Antonio Allegri, bet kad jis buvo gimęs miestelyje Correggio, žmonės taip jį ir praminė. Buvo labai gabus piešėjas, jo spalvos labai žavėjo žmones. Rembrandt'as žavėjo žmones savo piešiniais, mokėdamas labai įdomias spalvas nutaikinti. Vienok Correggio spalvos buvo dar malonesnės ir priimnesnės žmogaus akimis.

Dailininkai tuose laikuose gavo gana mažą mokestį, panašiai Correggio gavo apie du šimtu penkios dešimtis dolerių už nupiešimą labai gražaus paveikslo Altoriuje savo miestelyje. Vienok jo darbą žmonės labai atjautė, nes kiek vėliau piktadariai paveikslą iš klioštoriaus pavogė; žmonės jieškojo kiek kas įmanė, reikalavo gubernatoriaus, kad padėtų surasti ir rašė į Šv. Tėvą, kad jis padėtų surasti. Taigi jautė didelį pritraukimą prie puikaus piešinio.

Iš priežasties tų pirmų garsingų piešinių atėjusių į šią pasaulę, piešimo daila platinosi visur. Šiandien piešėjų labai daug, nes niekad tiek paveikslų nebuvo padaryta ir vartojama visokiem reikalam, kaip šiandien. Paveikslai šiandien pavirto labiau į pramoniškus, gyvenimas žmonėm labai persimainė, viskas daroma greitai, netiek dėl idėjos, kaip del pramonės, todel taip garsių piešėjų dabar negirdėti kaip senovės laikuose.

Vienok daila, piešiniai ir gražna yra gražusis tautos rubas ir kiekviena tauta mėgina išauklėti savo dailininkus. Dalininkas pakelia savo tautos vardą. Todel jauniems žmonėms vertą išmėginti savo gabumą, gal kur nors ir tarpe musų atsirastų garsus genijus dailos, panašus į Da Vinci, Titian, Raphael ir kitus.

Nemuno Sunus.

New Yorke randasi apie 800,000 dirbtuvių darbininkų, kurie nekalba angliškai.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

Laikinoji Lietuvos Valstybės Konstitucija.

I. Trumpa istorija.

1918 m. Vasario 16 dieną Lietuva yra pasiskelbusi, kaipo laisva ir neprigulminga valstybė. Pasiskelbus kaipo valstybė, Lietuva neturėjo tuomet nė savo valdžios, nė nuolatinio organo, kursai svarstytų ir leistų įstatymus. Buvo vien tik Lietuvos Taryba, kaipo vienatinė ir vyriausioji Lietuvių Tautos atstovybė, kuri vaduodamas apsisprendimo teise, yra kitoms valstybėms apreiškusi savo valią buti laisva ir neprigulminga valstybė. Šiaip pasiskelbus, Lietuvos Taryba norėjo ir turėjo kalbėti ne vien tik Lietuvių tautos vardu, bet visų Lietuvos gyventojų vardu, kurie tik gvena ant tam tikros Lietuvos teritorijos. Turėdami tat omenyje Lietuvos Taryba pradėjo vadintis, kaipo Lietuvos valstybės Taryba.

Visa pildomoji Valdžia Lietuvoje priderėjo ne lietuviams, bet vokiečių okupacijos valdžiai, kuri jau išdirbinėjo visokius sumanymus, kaip Lietuvą, kaipo atskirą valstybę, prijungus prie Vokietijos, butent ar tai prie Prusijos, ar prie Saksų valstybės. Buvo daromi jau plianai, kad Lietuvos karaliumi ar kunigaikščiu busiąs ar tai Prusijos karalius Vilius, ar jo koksai sunus.

Kad atsispyrus tokiam Vokiečių okupacijos valdžios primestam karaliui, Lietuvos Valstybės Taryba Liepos mėn. 1918 m. buvo sumaniusi pakviesti tokių karaliumi Hercogą Urachą iš Wurtembergo ir buvo sudariusi jau tikrą konstituciją, sulig kurios šis Hercogas turėjo atkeliauti Lietuvon ir jai prisiekti. Urachui teko susipažinti su šia konstitucija, ir jis buk sutikęs ant jos, bet Lietuvos visuomenei nebeteko jos pamatyti, nes iškilus revoliucijai Vokietijoj pradėjo ten griuti vienas tronas paskui kitą ir todel apie Uracha prisiėjo užmiršti. Jau lapkričio mėnesyje, Lietuvos Valstybės Taryba nutarė atsisakyti kaip Uracho kvietimą, pavedus tarupesnį busimajam Steigiamajam Seimui, jeigu žinoma šis panorės, taip ir nuo pirmosios konstitucijos. Lapkričio antrą dieną liko priimta kita konstitucija, kurioj visa pildomoji galė, kaip kuri dabar priklauso Valstybės Prezidentui, buvo pavesta Valstybės Prezidijumui iš pirmininko ir dviejų vicepirmininkų, tečiaus ši forma buvo neparanki, Prezidiumo nariai ne vienoje vietoje gyveno, o be to tasai patsai Prezidiumas turėjo vesti visus pačios Tarybos darbus. Prie tokios Lietuvos valstybės sąstatos prabuvo Ministerių Kabinetai Aug. Voldemaro, Myk. Šleževičiaus ir Pr. Dovydaičio, bet suirus paskutiniam kabinetui spėjamas naujojo kabineto darytojas, M. Sleževičius reikalave ir pačios esamos konstitucijos pakeitimo. Balandžio mėn. 4 dieną Lietuvos Valstybės Taryba trečiuoju skaitymu priėmė kai-kuriuos naujus konstitucijos dėsnius ir dabar ši konstitucija yra veikiančia. Lapkričio mėn. 17 dieną tapo pakeisti jos du paragrafu 32 ir 33. Tai tiek apie istoriją.

II. Valstybės valdžia.

Sulig dabarties konstitucijos vyriausioji Lietuvos Valstybės Valdžia priklauso Lietuvos Valstybės Tarybai, kuri savyje užlaiko vyriausiąją Lietuvos galią ir kaipo tokia steigia ir Valstybės Valdžią, žemiau nurodomais konstitucijos pamatais, iki Steigiamasis arba Kuriamasis Seimas bus nusprendę, Lietuvos Valstybės valdymo formą ir konstituciją.

Tokiu budu sulyg konstitucijos Lietuvos Valstybės Taryba pasilieka kaipo vyriausioji Valstybės valdžia, ne tik Steigiamajam Seimui susirinkus, bet ir iki toliai, kol to Seimo neliks priimta kaip valdymo forma, taip ir pati Lietuvos Valstybės konsituacija. Kokia Lietuvos valdymo forma yra dabar, veikiančioji konstitucija nepasako, palikdama tą nutartį pačiam Seimui.

UZSIRASYKITE NAUJĄ LAIKRASTĮ

"UKININKŲ ŽINOS," kurį laikraštį pradėsime išleidinėti nuo pradžios BALANDŽIO MĖNESIO. Eis kartą į dvi savaites, bus bepartyviškas ir iliustruotas, žiurnalo formoje. Talpins iš viso pasaulio geriausias žinias ir moksliškus aprašymus su pamokinimais ir patarimais apie naujausį ir pelningiausį budą visokio UKININKAVIMO: daržininkystės, sodninkystės, pieninininkystės, visokių gyvulių ir paukščių auginimo ir visokių javų, medžių, taipgi ir ligų gydymą. Talpinsis puikųs šeimyniški pasiskaitymai ir GASPADINIŲ pasikalbėjimai apie namuose tvarkos užlaikymą, apie drabužių pagaminimą ir madas; apie mokinimasi valgių gaminimo ir konservų sudarymą. Talpinsis SATYROS ir linksmųs meiliški pasiskaitymai del jaunuomenės, ir turgų žinios, taipgi visoki pagarsinimai.

Užsirašykite kiekvienas lietuvis ukininkas ir miestietis, moterįs ir vyrai, merginos ir vaikinai šį puikų ir labai naudingą laikraštį, iš kurio daug galėsite pasimokinti ir daug rasite linksmių pasiskaitymų, kuris kiekvieną skaitytoją užganėdins. **Kaina metas $1.50; pusei metų $1.00; užrubežiuose metams $2.50.** Užrašykite savo giminėms ir pažystamiems į Lietuvą kaipo į ukininkų kraštą, kuriems bus nuo jusų geriausia dovana. Pajieškome agentų užrašinėt "UKININKŲ ŽINIAS" ir pagarsinimus rinkti.

TURIME PARDUOTI GERIAUSIŲ UKIŲ gatavai su budinkais didžiausioj lietuvių ukininkų kolonijoj Amerikoje. PARDUODAME IR SIUNČIAME Į MIESTUS VALGOMUS PRODUKTUS: kiaušinius, svies tą, lietuviškus surius, medų, daržoves, bulves, grudus, šieną.

PARDUODAME visokių vaisių medelius, gatavus ir ČIEPYTUS, ir pagražinimui žolynų visokių žydinčių ROŽIŲ KRUMŲ ir pavėsio medelių. Priimame vasaros laike miestų lietuvius į musų kolioniją ant vakacijų pas lietuvius ukininkus, gražiose vietose, palei žuvingus ežerus ir upelius. Kurie atvažiuotumėte į musų kolonija, kreipkitės į musų LIETUVIŲ UKININKŲ DRAUGIJOS administratorių—ANTANĄ KIEDĮ, ant adreso:

Lietuvių Ukininkų Draugija
ROBINSON BUILDING, SCOTTVILLE, MICH.

III. Vyriausieji valstybės valdžios organai.

Nors sulyg konstitucijos Valstybės Valdžios organus sudaro trįs atskirus organai, kaip Valstybės Prezidentas, Valstybės Taryba ir Ministerių Kabinetas, tečiaus vyriausiuoju šios Valdžios reiškėjų pasilieka ta pati Valstybės Taryba; ji renka Valstybės Prezidentą ir negalint jam eiti savo pareigų ar jam numirus, Valstybės Tarybos pirmininkas jį pavaduoja, (paragrafas 7), ji turi teisę išreikšti Ministerių Kabinetui nepasitikėjimą ir tuomet šis privalo atsistatydinti (paragrafas 22), ji svarsto ir sprendžia įstatymus ir sutartis su kitomis valstybėmis, (paragrafas 15). Tiesa, Valstybės Prezidentui duota yra teisė šaukti ir paleisti Valstybės Tarybos sesijas (paragrafas 9), ir kas svarbiausia, sesijų tarpe arba per jų pertraukas Valstybės Prezidentas turi teisės leisti įstatymus Ministerių Kabineto priimtuosius. Tokie Ministerių Kabineto priimtieji ir Valstybės Prezidento pasirašytieji įstatymai neįnešami į Valstybės Tarybą, (paragrafas 16). Tokią teisę Valstybės Prezidentas yra plačiai panaudojęs, esant ketvirtam M. Sleževičiaus Kabinetui: daugiau pusės metų Lietuvos Valstybės Taryba nebuvo šaukiama. Tečiaus Valstybės tarybos sušaukimas yra butinas, kuomet reikia svarstyti sutartis su kitomis valstybėmis. Be šiokių sutarčių valstybė apsieiti negalėjo ir negali, ir todel sušaukimas Valstybės Tarybos turėjo įvykti juo labiau, kad ir paties Steigiamojo Seimo įstatymas sulyg konstitucijos nustatomas ir skelbiamas Valstybės Valdžios, t.y. ir Valstybės Tarybos. Toksai Valstybės Tarybos sušaukimas ir įvyko spalio 15 dieną. Nuo to laiko Valstybės Tarybos sesijos eina su pertraukomis ir vieni įstatymai yra leidžiami su parašu Ministerio Pirmininko ir Valstybės Prezidento, o kiti, kurie leidžiami laike sesijų eina su parašais ne tik Valstybės Prezidento ir Ministerio Pirmininko, kaip tat reikalaujama, paragrafo 11 konstitucijos, bet be to yra aprupinti parašais Valstybės Tarybos Pirmininko ir Valstybės Tarybos Sekretoriaus ir pagaliaus 3-jų Valstybės Redakcijos Komisijos narių. butent trijų Valstybės Tarybos narių K. Šaulio, Alf. Petrulio ir L. Noreikos.

Tie pridedamieji Valstybės Tarybos Pirmininko ir narių parašai tik dar reiškiau pabrėžia, kame yra vyriausioji galia. Čion nereikia jau minėti apie kitas Valstybės Tarybos narių teises, kaip apie tat, jog Ministerių Kabinetas ir atskiri Ministeriai, Valstybės Tarybai ar jos komisijos pareikalavus, turi duoti žinių ir paaiškinimų, arba apie tat kaip suorganizuota valstybės Kontrolė, kuri irgi yra pilnoj prigulmybėj nuo Valstybės Tarybos. Bet kaip apie tat viską, taip ir apie piliečių teises ir kitus dalykus patakiu susipažinti pilnai perskaičius Lietuvos konstituciją. Gal Steigiamasis Seimas, kurio rinkimai nuskirti Balandžio 14 ir 15 dienas, š. m., atneš mums naują konstituciją, bet jeigu ji nebus iki tam laikui pakeista, prisieis gyventi jos dėsniais, iki Steigiamasis Seimas bus nusprendęs valdymo formą ir pačia konstituciją.

LIETUVOS VALSTYBĖS LAIKINOSIOS KONSTITUCIJOS PAMATINIAI DĖSNIAI.

Iki Steigiamas (Kuriamasis) Seimas bus nusprendęs Lietuvos Valstybės Valdymo formą ir konstituciją, Lietuvos Valstybės Taryba, reikšdama suvereninę Lietuvos galią (suprema-potestas), steigia Valstybės Valdžia tais Laikinosios Konstitucijos pamatais.

I. Bendroji dalis.

1. Vyriausius Valstybės Valdžios organus sudaro: Valstybės Prezidentas, b) Valstybės Taryba ir c) Ministerių Kabinetas.

2. Vyriausios Valstybės Valdžios buklė yra Lietuvos Valstybės sostinė Vilnius.

3. Įstatymų iniciatyvos teisė priklauso Valstybės Tarybai ir Ministerių Kabinetui.

4. Visi Valstybės kreditai asignuojami įstatymo keliu.

5. Visi laikinosios Konstitucijos pamatiniai dėsniai priimami 2/3 balsų, jie gali buti papildomi arba pakeičiami, tik ½ Valstybės Tarybos narių balsų to pareikalavus ir papildymą arba pakeitimą 2/3 priėmus.

II. Valstybės Prezidentas ir jo kompetencija.

6. Iki Steigiamasis Seimas bus susirinkęs ir nusprendęs Valstybės valdymo formą ir Konstituciją, Valstybės Prezidentas yra renkamas Valstybės Tarybos.

7. Valstybės Prezidentui numirus ar negalint jam eiti kuriam laikui savo pareigų, pavaduoja jį Valstybės Tarybos Pirmininkas.

8. Valsybės Prezidentui priklauso vykdomoji valdžia, kurią jis vykdo per Ministerių Kabinetą, atsakomą prieš Valstybės Tarybą.

9. Valstybės Prezidentas: a) skelbia su savo parašu įstatymus ir sutartis su kitomis valstybėmis: b) kviečia Ministerį Pirmininką, paveda jam sudaryti Ministerių Kabinetą ir tvirtina jau sudarytą; c) atstovauja Valstybei; d) skiria pasiuntinius ir priima akredituojamus svetimųjų valstybių pasiuntinius; d) skiria aukštes niuosius kariuomenės ir civilinius Valstybės valdininkus; e) laiko savo žinioje kariuomenę Lietuvos nepriklausomybei bei josios žemių neliečiamybei ginti ir skiria Vyriausiąjį Kariuomenės Vadą; g) šaukia ir paleidžia Valstybės Tarybos sesijas.

10. Valstybės Prezidentui priklauso amnestijos teisė.

11. Visi Valstybės Prezidento skelbiamieji aktai turi buti Ministerio Pirmininko arba atatinkamo Ministerio parašu žymimi.

12. Valstybės Prezidento žinioje yra Lietuvos Valstybės antspaudas.

III. Valstybės Prezidento teisės leisti įstatymus.

13. Valstybės Tarybos sesijų tarpe arba par jų pertraukas Valstybės Prezidentas turi teisės leisti įstatymus Ministerių Kabineto priimtuosius.

14. Valstybės Prezidentas gali Ministerių Kabineto priimtąjį įstatymo sumanymą grąžinti Ministerių Kabinetui su savo pastabomis. Tuomet Ministerių Kabinetas svarsto jį antrą kartą. Jei Prezidentas neranda galimu ir antru atvėju Ministerių Kabineto svarstytą ir priimtą įstatymo sumanymą pasirašyti, tuomet šio įstatymo sumanymas yra įnešamas į Valstybės Tarybą ir josios sesija turi buti tuojaus sušaukta.

IV. Valstybės Taryba.

15. Valstybės Taryba svarsto ir sprendžia įstatymus ir sutartis su kitomis valstybėmis.

16. Ministerių Kabineto priimtieji ir Valstybės Prezidento pasirašytieji įstatymai neįnešami į Valstybės Tarybą.

17. Valstybės Prezidentas gali Valstybės Tarybos priimtąjį įstatymą grąžinti Valstybės Tarybai su savo pastabomis. Tuomet Valstybės Taryba svarsto jį antrą kartą. Antru atvėju Valstybės Tarybos apsvarstytas ir priimtas įstatymas turi buti Prezidento pasirašytas.

18. Valstybės Tarybai pri klauso interpeliacijos ir paklausimų teisė.

V. Ministerių Kabinetas.

19. Ministerių Kabinetą sudaro Ministeris Pirmininkas.

20. Ministerių Kabineto sudėti tvirtina Valstybės Prezidentas.

21. Ministerių Kabinetas išvieno (solidaringai) dirba ir iš vieno atsako.

22. Valstybės Tarybai išreiškus nepasitikėjimą Ministerių Kabinetui, šis atsistatydina.

23. Ministerių Kabinetui atstovauja Ministeris Pirmininkas arba jį pavaduojas vienas kuris Ministeris.

24. Įėję į Ministerių Kabinėtą Valstybės Tarybos Nariai nenustoja buvę Valstybės Tarybos Nariais.

25. Ministerių Kabinetas ir atskiri Ministeriai, Valstybės Tarybai ir jos komisijoms pareikalavus, turi duoti žinių ir paaiškinimų.

VI. Pamatinės piliečių teisės.

26. Visi Valstybės piliečiai, vis tiek kurios lyties, tautybės, tikybos, yra lygus prieš įstatymus. Luomų privilegijų nėra.

27. Laiduojama (garantuojama) asmens, buto ir nuosavybės neliečiamybė, tikybos, spaudos, žodžio, susirinkimų ir draugijų laisvė, jeigu tik tikslas ir vykdomieji įrankiai nėra priešingi Valstybės įstatymams. Ginkluotų asmenų susirinkimai draudžiami.

28. Srityse, kuriose Lietuvos Valstybės nėra išleistų naujų įstatymų, laikinai palieka tie, kurie yra buvę prieš karą, kiek jie neprieštarauja Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatiniam dėsniams.

29. Karo metu, taip pat Valstybei grėsiančiam sukilimui, ar riaušėms neprileisti yra taikinami ypatingi įstatai, kuriais laikinai suvaržomos piliečių laisvės garantijos.

VII. Steigiamasis Seimas.

30. Valstybės Valdžia nustato ir skelbia įstatymą Steigiamajam Seimui rinkti.

31. Steigiamasis Seimas yra renkamas visuotinojo, lygiojo, tiesiojo ir slaptojo balsavimo pamatais.

32. Steigiamasis renkasi Valstybės Prezidento nurodytoje vietoje ir jo paskirtą dieną.

33. Steigiamas Seimas pradeda darbą susirinkusi pusei ir vienam išrinktųjų atstovų.

VIII. Valstybės kontrolė.

34. Valstybės Kontrolė daboja, kad butų teisėtai ir teisingai dirbamas sprendžiamasis ir vykdomasis darbas pajamų, išlaidų ir valstybės finansų ir kitokių valstybės turto saugojimo srityje.

36. Valstybės Kontrolei atsiskaito visos Valstybės ir savivaldybės įstaigos, tos labdarybės įstaigos, kurios gauna pašalpos iš Valstybės ir tos bendrovės, kuriose naudojasi Valstybės kreditu ir garantijomis.

36. Valstybės Kontrolė turi buti visuomet prieinama: visą atsakomybė, visos knygos ir visi No. 35 paminėtų įstaigų veiksmai.

37. Valstybės Kontrolė savo inciatyva skiria ir vykdo revizijas.

38. Valstybės Kontrolė sudaro atskirą Valstybės valdymo dalį ir nepriklauso nuo Ministerių Kabineto.

39. Valstybės Kontrolierių parenka ir skiria Valstybės Prezidentas.

40. Valstybės Kontrolierius Valstybės Tarybai ir jos Komisijoms pareikalavus turi duoti žinių ir paaiškinimų.

41. Valstybės Kontrolierius atsako už savo darbus prieš Valstybės Tarybą ir atsistatydina, Valstybės Tarybai išreiškus jam nepasitikėjimą.

Lietuvos Misijos Informacijos Biuras.

POST CARDS.

Post-kartės arba paveikslėliai—jų yra visokių, bet šitie tikrai vyrams tinka, ir jie bus užganėdinti.

14 paveikslėlių už $1.00; 6 už 50c. Reikalaukite pas—

CHAS. P. URBANAS,
842 West 34-th Street,
(812) CHICAGO, ILL.

TIESIOG Į
HAMBURGA
CUNARD LINIJA
DVIŠRUBINIS LAIVAS
SAXONIA BALANDŽ. 3
Antra Klesa $150. 3 Klesa $100.
Kares Taxos $5.00
Informacijas Gausi Pas:
CUNARD STEAM SHIP COMPANY LIMITED
ARBA VIETINIUS AGENTUS.

Didelis Lietuvių Dienraštis
"VIENYBE,,
Išeis neuilgo naujas Lietuvių Dienraštis "Vienybė." Bus tai bepartiviškas pažangos, kulturos ir darbo žmonių dienraštis. Musų, obalsis: Vienyti ir šviesti. Bus skyriai jaunuomenės, amatninkų reikalai, pramonės lietuviškos auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo srities, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios iš viso pasaulio ir Amerikos; plačiausis laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos neprigulmybę. Užsirašykite dabar "Vienybės" dienraščiui šėrus, kurių vienas kaštuoja $10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams $6.00, į kitas šalis ir Lietuvon: $8.00 metams.
Adresuokite šitaip:
LITHUANIAN DAILY "VIENYBĖ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj
DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.
Gyvuoja 33 metai.
Ar teko Tamstai ka da nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:
S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.
Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—
Susivienijimas LietuviųAmerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

MAGDE. "Ak, kaip man niežti galvą! Išbandžiau visokius mazgojimus, trinkimus, mulavimus — ir viskas tas nieko nepagelbėjo nuo tu bjauriu pleiskanu... Man gėda net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tau kęst bereikalingai! Žiurėk, kokie mano plaukai gražus, švelnus ir čysti. O tai todėl, kad aš vartoju RUFFLES!"
Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai prasčiausis plaukų ir odos sustiprintojis, kuris prigelbi gamtai ir teikt žmogui priklausanti grožį. O kas gal but gražesnio už ilgus, blizgančius, švelnius plaukus? Kas gal but smagesnio už čystą nenežinčią galvos odą?
RUFFLES
panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiškanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkte šiąnakt RUFFLES bonkutę aptiekoje. Kaštuos tik 65c., bet jus sakysite, kad jos yertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bonkutės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c. pačto markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

MOKSLO, LITERATUROS IR DAILOS
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DIRVA"
Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje
EINA KAS PENKTADIENIS.
Prenumerata:
Amerikoje metams $2.00, pusei metų—$1.00
Kanadoje metams $2.50. Kitur met.—$3.00
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiam dovanai
"DIRVOJE" yra sekanti nuolatiniai skyriai: Žinios—Iš Lietuvių Gyvenimo—Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės Žinios
Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite musų naujo knygų Katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame gerai, gražiai ir greitai.
Tik-ką išleista žingeidžiausia knyga, kokią lietuviai kas yra skaitę
VIENUOLYNO-KLIOSTORIAUS SLAPTYBĖS
Pilnas aprašymas slapto klioštoriaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis. Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai $1.00. Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:
"D.I.R.V.A,"
7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo
KNYGA
GERBIAMIEJI "AM. LIETUVIO" SKAITYTOJAI!
Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydžiai surinktas geriusių valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinienių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajų ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias uogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gaspadinės. 6-ši budai gaminti paukštieną. Įvairus spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiškai.
Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išsirašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gaspadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovana paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučėdina pinigus, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už $1.50; su popieriniais apdarais—$1.25. Neatidėk, nes užmirši. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norėtų sau nusipirkti—galėsite kartu parsisiųsti kelias knygas.
Užsakymą ir pinigus pasiųskite ant tokio adreso:—
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

JUOKAI

KUR LAIMĖ MŪS.

Mes mylim kazyras,
Už viską geriau,
Su jomis bovytis,
Mums kur kas smagiau.

Nes tik jos suteikia
Ramumą varge,
Pralinksmina jauną,
Seną liudnumė.

Kazyras bemėtant,
Ant stalo gražaus,
Ne kartą prasėdi
Naktį ir daugiaus.

Nerupi tau niekas,
Tik linksmai svarstai
Šimtą iškazyruot,
Ar ne permažai.

Tiesa, jei sužino,
Mus lizdą valdžia,
Gaunam pakazyruot,
Ramybės namė.

Arba be giliuko,
Jei randasi kas,
Žiurėk tuoj prasvilpia,
Ir laikrodį tas.

Tada toks didvyris,
Šoka su peiliu,
Ar vandeniu karštu,
Lieja ant akių.

O dėdė pamatęs,
Kad byra langai,
Nors ne kazyrininkas,
Ateina umai.

Ir tokis slakeris,
Šuemęs visus,
Vėl veža atlankyt,
Ramybės namus.

Bet nors ant pakutų,
Mus varo sunkių,
Nors verstų ir dirbti,
Sunkiausių darbų —

Kazyras mylėsim
Iš tikros širdies,
Kolei gyvi busim,
Kolei saulė švies!

Pilypas.

KAS BUS?

Duosiu pinigą varinį,
Duosiu žiedą misinginį,
Tam, kuris man pasakys,
Ką turčiai toliau darys.
Ar nereiks jiems badu
[mirti,
Žiemą nuo šalčio sustingti,
Jeigu da metus kelis,
Kainos ant daiktų taip kils.
Nes pirmiau kaip pigu buvo,
Tankiai kalbant girdėt
[buvo,
Kad turtuolis už pietus,
Užmoka kelis šimtus.
Na, o binzai smarkiai kįla,
Šolderis ir augštyn lipa,
Taip, kad jau šituo laiku,
Edikui tokiam sunku.
Ir nors tur milijonus,
Makabilius gražiausius,
Bet ar ilgai jų užteks,
Jei toks pilvas reikia nešt.
Tad galvočiai mokslininkai,
Ar šiaip prasti darbininkai,
Pasakykite kas bus.
Kaip bankrutas juos
[užklups?

Pilypas.

PARSIDUODA fornčiai ant keturių ruimų. Kreipkitės ant 6 Vernon St., Worcester, Mass.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

L. L. SARGŲ REIKALE.

Neseniai buvo laikraščiuose pranešta, kad L.L.S. organizacija samdo laivą ir apie 20 kovo gal jau pirmas burys išvažiuos Lietuvon. Paskiau pasirodė, kad nevisi pasižadėjusieji važiuoti, buvo prisiruošę kelionėn ir todėl pirmiau nustatyta diena išplaukimui laiko buvo atidėta ant vėliaus. Dabar manoma išplaukti pirmose dienose balandžio. Labai yra pageidaujama, kad L.L.Sargų nariai, kurie nori su šituomi pirmu buriu išvažiuoti, kuogreičiausiai susižinotų su Centru. Šitas yra galutinas pranešimas ir tie, kurie progą praleis, tegul paskui nesigaili.

Kolonijos, kuriose dar nesiranda L.L.Sargų burio, turėtų taipgi subrusti ir surengti prakalbas del platesnio paaiškinimo apie Lietuvos Laisvės Sargų Sąjungą. Dabar yra rengiamas prakalbų maršrutas po Naująją Angliją, ir tos kolonijos, kurios norės prakalbas surengti, tegul apie tai praneša L.L.S. Centrui, 257 West 71-st Street, New York City. Butų gerai, kad kiekviena Amerikos lietuvių kolonija pasistengtų surengti nors vienas prakalbas del L.L.Sargų ir apie tai išanksto praneštų Centrui, taip, kad butų galima kiekvienoje apielinkėje parengti prakalbų maršrutą. L.L.Sargų prakalbininkai yra Lietuvos karininkai: Majoras P. Žadeikis, Lt. P. J. Purvis, Lt. J.K. Mylius ir kt. Jie nešioja Lietuvos Respublikos karišką uniformas ir todėl kiekvienam bus žingeidu ne tik jų prakalbos išgirsti, bet taipgi ir lietuviškus kariškius pamatyti.

Laikas yra labai trumpas. Už mėnesio, kito, gal jau visi tinkamesni L.L.Sargai bus Lietuvoje, todėl dabar yra vienatinis laikas pagelbėti jiems pasekmingiau tuos jų troškimus atsiekti.

L.L.S. Laikinasai Centras.

NATURALĖ PASEKMĖ.

Jeigu esate sveikas ir jokia liga nevargina jus dieną ir naktį, tai jaučiatės gerame upe, pilnas energijos ir viskas gerai einasi. Ta tai yra naturalė pasekmė: Tad butinai reikalinga kožną ligą kaip galima sutrumpinti ir be jokio atidėliojimo išsirinkti teisingą gyduolę. Tamstai reikalinga Trinerio vaistai. P. Peter Schwartz iš Westchester atrašė mums dvi savaitės atgal. "Aš vartojau tulas iš Trinerio gyduolių ir jos man labai patiko." Imk Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirį del pilvo ligų, negromuliavimo, žarnų užsikimšimo, galvos skaudėjimo, ir nervų. Vartok Trinero Angelica Bitter Tonic, kad atgaivinti savo spėkas; vartok Trinerio Kosulio Malšintoją del šalčio; numalšink savo reumatizmo ir neuralgijos skausmus su Trinerio Linimentu. Tamstai šios gyduolės taip pat patiks kaip ponui Schwartz patiko. Tamstos aptiekorius ar šiaip vaistų pardavėjas visas šias gyduoles užlaiko.

Joseph Triner Company, 1333—1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAMINIAI DARŽELIAI IR MAISTO KLAUSIMAS.

"Taupymo Darželiai," svarbus klausimas 1920 metų; pradėkite daryti savo užpakalinius darželius varsingus.

Washington, D. C. — Vienas kelias sumažinti gyvenimo išlaidas yra atidarytas kožnam žmogui, kuris tik gali gauti neužimtą žemės sklypą. Tas kelias randasi per apsodinimą ir dirbimą naminio darželio, arba geriau sakant— "Taupymo Darželio."

Karės darželiai, laike karės, lošė svarbia rolę didžiame mobilizavime turto. Dabar taupymo Darželiai turi savo užduotį, t.y., gelbėti norintiems maitinti savo šeimynas. Taupymo darželiai augins maistą ten kur žemė butų buvus nevartota: darželiai sumažins šeimynų maisto išlaidas; darželiai sugrąžins daugiau vertės, negu laiko ir pastangų pašvestų jų užlaikymui.

Mažiau pirklybiško augimo.

Raportai prisiųsti Suv. Valstijų Departmentui, rodo, jog pirklybiškų darželių daržininkai negali gauti užtektinai darbininkų vesti paprastus darbus.

Pirklybiški daržininkai sako, jog jie mokėjo geras algas už darbą stengdamiesi palaikyti produkciją, bet dabar jie pasiekė laipsnį kur pelnas neganėtinas. Mažiau daržovių ir didesnės kainos tai naturališos pasekmės sumažinimo pirklybiškos daržininkystės. Todel reikalinga daugiau naminių darželių.

"Dabar laikas daryti visus taupymo darželių plianus del 1920 metų," specialistai sako, "Pirma, surask žemės; antra, padaryk visus pliamus, trečia, gauk sėklas, ir ketvirta, pradėk darbą kuogreičiausiai."

Jeigu parašysite prašymą United States Department of Agriculture, Washington, D. C., jie maloniai prisiųs knygelę, kurioje rasite kaip plianuoti darželį, kiek sėklų pirkti, kaip prirengti žemę auginimui ir visas kitas reikalingas informacijas delei "taupymo darželio" (Thrift Garden.).

AUKOS ŠAULIAMS.

Brooklyn, N.Y.	$142.94
Newark, N. J.,	106.35
Norwood, Mass.	63.00
Cambridge, Mass.,	102.00
Montel lo, Mass.,	66.00
Boston, Mass., (Petrauskienė)	50.00
Baltimore, Md.,	76.00
Baltimore, Md.,	286.00
Wilkes-Barre, Pa.,	31.00
Lawrence, Mass.,	58.50
Rochester, N. Y.,	50.00
Newark, N. J.,	46.75
Melrose Park, Ill.,	18.75
Westfield, Mass.,	50.00
Northampton, Mass.,	1.00
Chicago, Ill.,	5.00
Kenosha, Wis.,	26.50
Trenton, N. J.,	35.00
New Britain, Conn.,	88.07
Detroit, Mich.,	150.00
Tamaqua, Pa.,	63.07
Chicago, Ill.,	60.00
Warrior Run, Pa.,	10.00
Brooklyn, N. Y., surinkta $102.46, išmokėta už plakatus 3.50, lieka	98.96
Chicago, Ill.,	16.00
So. Chicago, Ill.,	22,25
Aurora, Ill.,	41.00
Chicago, Ill.,	31.12
Newark, N. J.,	34.43
Chicago, Ill.,	287.54
Westfield, Mass.,	70.00
Melrose Park, Ill.,	79.31
Lewiston, Me.,	25.95
Waukegan, Ill.,	40.21
Rumford, Me.,	12.00
New Haven, Conn.,	85.00
Brooklyn, N. Y.,	19.00
Viso	$2,448.70

Lietuvos Misijos Informacijos Biuras.

Iš Lietuvos.

Pajavonis, Vilkaviškio apskritis.

Gruodžio 22 d. įvyko rinkimai į valsčiaus Tarybą. Valsčius buvo padalytas į du rajonu. Antrame rajone turėjo teisės dalyvauti rinkimuose su viršum 700 žmonių, o atvyko tik 63 rinkikai. Kito rajono rinkikai, susirinkę į Pajavonį, pareiškė, kad jie pažeka tą patį Valsčiaus Komitetą ir naujų nerinko. Šis rajonas kiek didesnis už antrąjį.

Pajavonis.

Gruodžio 21 dieną vietiniai kunigėliai pas bažnyčią sušaukė susirinkimą. Mokytojas Sekevičius aiškino apie rinkimus. Bet, rodos, vyriausias tikslas buvo įsteigti. Krikščionių Darbininkų Sąjungą ir Žemdirbių ekonominę ir politinę sąjungą. Bet užjaučiančiųjų nematyti buvo, gali buti del to, kad agitatoriai siulė laimių dviem skirtingiems luomams.

Žapyškis, Kauno apskritis.

Gruodžio 27-tą dieną įvyko rinkimai į valsčiaus Tarybą. Padarius kandidatų sąrašą, paaiškėjo, kad vienas kandidatas, buvęs viršaitis M. niekieno nestatytas. Vienas rinkimų komisijos narys paklausė, kas pastatė p. M. kandidaturą ir kur yra 25 žmonių parašai, kaip to reikalauja įstatymas. Jam buvo atsakyta, kad tasai dokumentas raštinėj. Nuėjęs raštinėn, gavo atsakymą, kad dokumentas komisijoj. Tokiu budu šis dokumentas buvo žinomas tik kai kuriems komisijos nariams, arba jo visai nebuvo. Tuo tarpu, nuo kitų tokie raštai buvo reikalaujami. Tie patys komisijos nariai protestavo prieš darbininkų statomą kandidatą T. J.; kitą kandidatą išbraukė del to, kad nepasirašė užtenkamai žmonių. Del to atsisakė dalyvauti rinkimuose vienas sodžius.

Seda.

25 XII sudegė pilnas Mielevičiaus Kluonas. Sudegė, bemažko visas pašaras ir daug statomos medžiagos; nuostolių, padaryta apie 50,000 auksinų. Užsidegimo priežastis dar tikrai nesužinota, bet žmonių spėjama, kad bus uždegta šoviniais, nes tą dieną vaikai šaudė iš šautuvų į tą kluono galą, kuriame buvo sukraut šiaudai. Manoma, kad tarp iššautųjų kulkų buvo kulkos "dum-dum" ar degančios. Šios rušies kulkų pas kolčakininkus (bermontininkus) buvo daug. Dabar pas mus vaikai ir net suaugę žmonės yra daug prisirinkę pamestų šovinių "pašaudyti," Reikia tikėtis, kad panašių gaisrų gali buti ir daugiau. Bukite atsargus.

Obšrutai, Vilkaviškio apskritis.

Gruodžio 26 d., y.y., antroje Kalėdų dienoje, jaunimo dr-jos "Spindulio" valdybos pastangomis buvo surengtas šeimyniškas vakarėlis. Pasakyta monologas: "Lietuviškas ponaitis Amerikoje," "Mergelė," "Žiovulys," "Referatas" ir keletas eilių. Griežė muzika, buvo šokiai, tautiniai žaidimai ir skrajojanti pašta. Viskas ėjo linksmai ir gyvai. Tik, kažin-koks niekšas užtaisė "šposą." Mat, nematant buvo numesta bonkutė su kažkokiu skystimu. Pakilusios dujos pradėjo iš akių ašaras it braukte braukti ir svečius

L.U.P.N.KLIUBO, HARTFORD CONN., VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirm. M. Selfokas, 604 Morris st.
Pirm. pag. J. Bagdonas, 461 Zion Stree.
Kas. A. K. Kelenas, 35 York st.
Prot. rašt. A. Kiškiunas, 25 John Stree.
Fin. rašt. T. Špelis, 13 Benton st.
Marš. S. Norkevičia, 68 John st.
Iždo glob. J. Daukša, 137 Lawrence st.
Ir Ł. Stakaučkas, Wilson Sta.
Durų sarg. J. Kalesinskas, 55 Putnam Stree.

Plokščiai, šakių apskrities.

Pačiuose Plokščiuose yra trįs smuklės, galima sakyti —viešos. Dejuoja gerikai, jog degtinė brangi. Pardavėjai teisinasi, jog pigiau esą negalima parduoti.

Ar nevertėtų patiems valstiečiams tas smuklės prašalinti.

Likiškiai, Alytaus apskritis.

Vietos jaunimas mėgsta laikraščius skaityti ir gražiai linksmintis.

(Iš "Lietuvos Ukininko.")

Reikalinga Vyrų ir Moterių Pardavėjų ir Agentu.

Atsišaukite pas:

INTERNATIONAL SERVICE CO., INC.
KNOWLES BLDG., 518 MAIN STR.,
Room 609, Worcester, Mass.

Kas tur ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Karišių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apgynti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.

KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą gynti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunus.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų karišių vardus.

Taigi, kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina.

"KARIŠKIŲ ŽODĮ."

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 dolerių, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške. Adresas:

"KARIŠKIO ŽODŽIO" REDAKCIJA,
KAUNAS,
LITHUANIA.

Dovana Visiems Dykai.

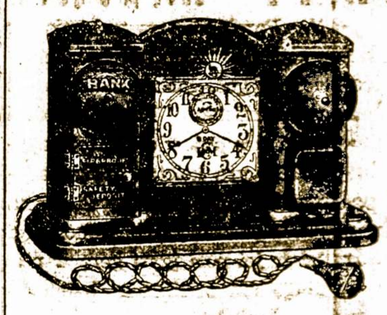

Tai kas nors nepaprasto. Nustebinantis laikrodis, naujo išradimo, apie kurį dar nėsi girdėjęs, laikrodis yra naujausių išradimu laikrodžių srityje. Apie jo praktingumą kalba žemiaus paduotas aprašymas: 1—Rodo valandas ir minutas kaip ir paprastas laikrodis. 2—padarytas iš geriausio metalo taip kad gali buti ugnyje ir nesudega ir gali išlaikyti per visą tavo gyvenimą. 3—Augščio 8 colių, pločio 13 colių. 4—Laiką laiko geriau negu koks nors kitas laikrodis ir nesuvėlins nei minutos. 5—Gvarantuotas ant 25 metų. 6—Turi skambutį, kuris taip smarkiai skambina, kad ir kiečiausiai miegantį prikelia iš miego ir iškelia iš lovos, kad jį nutildytų. 7—Nakties tamsoj nereikia keltis ir žiebti zapalkas, idant pamatyti kokia valanda, tik paspausk guzikutį ir visas laikrodis apsišviečia elektros šviesa. 8—Gali kartu šviesti ir skambinti, gali buti kaipo kambarinis ar ofisinis varpelis del pašaukimo reikalaujamos ypatos. 9—Turi egzaminuojamą lemputę del ištyrimo akies, burnos, ausies, gerklės, nosies ir dantų. 10—Turi elektros batariją labai pasekmingą gydymui nerviškų ligų. 11—Turi savyje nesudeginamąją bankinę spintelę dviem perskyrimais, vienas pinigams, antras brangakmenims sudėti. Bankas aprupintas slaptingomis durelėms, kurias gali atidaryti tik žinanti paslaptį ypatą. Su kožnu laikrodžiu prisiunčiame pilnas informacijas. Kombinacijos numeris užsistato. Dabar pamislyk. Kiek naudos ir parankumo gali turėti iš tokio laikrodžio. Nedaro skirtumo, koki laikrodį pirktum, visgi geresnio už šitą negausi. Šitoks laikrodis privalo rastis kožnoj stuboj, nes jis yra ne tik reikalingas, bet ir pagražinančiu namus daiktu. Nerasi žmogaus kam šitas laikrodis nepatiktų. Baterija tame laikrodyje gali užtekti ant kelių metų, o paskui labai lengvai įdėti naują. Tas laikrodis vertas $20.00 mažiausiai, bet mes gi del jų daugybės per trumpą laiką pardavinėsime tik po $11.95. Laikrodis yra tokis, kaip aprašyt s. Jei jums nepatiktų, grąžiname pinigus. DYKAI, VISIŠKAI DYKAI išsiunčiame kožnam šitą geležinį gražų laikrodėlį priedo, kas užsisakys pas mus aprašytą naujo išdirbimo laikrodį. Laikrodėlis yra labai geras dirbantiems žmonėms, nes stiprus jo lukštai ir tvirtais viduriais, laiko laiką teisingai. Parduodamas po $4.00 ir daugiau, o mes duosime jums DYKAI tik per trumpą laiką, jei užsisakysi tuojaus stebuklingą naujo išradimo laikrodį. Taigi jei nori pirkti sau ar kam nors dovaną, tai prisiųsk mums rankpinigių tik $1.00, o mes tuoj išsiųsime laikrodį su laikrodėliu. Likusius užmokėsi gavęs daiktus. Norėdamas pasinaudoti proga, rašyk tuojaus.

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 NORTH IRVING AVE., DEPT 225, CHICAGO, ILL.

VIETOS ŽINIOS

E. A. Cowee grudų sandėlis ant Crescent gatvės visiškai sudegė 9 d. kovo. Blėdies padaryta ant $100,000 dolerių.

A. J. Čiginskas, Lietuvos Šelpimui Dr-jos sekretorius gavo laišką nuo Dr. F. Puskunigio iš Paryžiaus. Laiškas rašytas 14 d. vasario. Dr. Puskunigis praneša, kad L.Š.D. pinigai, kurie buvo siųsti L.R.Kryžiui ($700) tapo sujieškoti ir pasiųsti Lietuvon.

---

8 d. kovo, Wright Wire Co. dirbtuvėje, tapo sunkiai sužeista Kazys Mickevičius, gyvenantis ant 332 Southbridge gatvės. Jo kairioji ranka sulaužyta trijose vietose.

Reporteris.

Didelės prakalbos.

Nedėlioje 21 dieną kovo atsibus didelės prakalbos Rialto Teatre, Millbury st. Kalbės M. J. Vinikas iš Washingtono, Egzekutyvio Komiteto vedėjas, Česnulis, ir Ramanauskas iš Bostono. Laike prakalbų bus pardavinėjami Lietuvos Laisvės Paskolos Bonai.

Prakalbas rengia Lietuvos Laisvės Paskolos Komitetas.

Del stokos vietos, praeitame "A. L." n-yje nebuvo pranešta apie pasekmes didelio koncerto, kurį Amerikanizacijos Komitetas surengė 2 d. kovo, Y.M.C.A. name, del supažindinimo Amerikonų su Lietuvių muzika.

Koncertan pribuvo į 1100 žmonių, kur kas didesnė dalis lietuvių. Reikia pažymėti, kad, abelnai imant, lietuviai puikiai užsilaikė šiame koncerte ir paliko labai gerą įspudį ant svetimtaučių. Programas, kuris buvo ilgas ir įvairus, gerai pavyko. Reikia pagirti kaip kalbėtojus pp. Neviacką ir Dirvelį; taip pat solistus — p-lę I. Avietėnaitę, M. Šukiutę, mažytę panelę Endžiuliutę (ji rodos tik apie 12 m. amžiaus), ir poną Skrickį; taip pat "Aido" Chorą (po vadovyste J. Dirvelio), "Aušrelės" vyrų kekirą, ir vaikų "Žiburėlio" chorą (po vadovyste p-lės Jablonskaitės. P-lė G. Rutkauskaitė gražiai padėklamavo—taipgi ir penkių metų berniukas (vardo nepamenu), kuris daug prijuokino publiką. Gerai išėjo ir pp. Skrickio ir Steponko duetas. Padėką reikia išreikšti ir musų gabiom pianistėm — p-lėms M. Ališauskaitei ir E. Traupiutei. Apart lietuvių, programe dalyvavo ir Dr. Tupper iš Bostono, p. Gridley, kurie trumpas prakalbas pasakė.

Reporteris.

Major W. A. Burbank, kuris gavo padėkos laišką nuo prez. Smetonos, už darbavimosi kaipo perdėtinis Amerikonų pašelpos komisijoj Lietuvoj, dabar užsidėjo namų ir ofisų rakandų krautuvę, 627 Main St. (virš Worcester market) ir kviečia lietuvius eiti pas jį pirkti. Jis pardavinėja visokius grafafonus, kuriuos ima tiesiog iš fabrikų, tad pas jį galima gauti labai prieinamom kainom. Jis sako padarys specialiai pigias kainas del lietuvių.

Aušrelė rengia didelį koncertą po Vėlykų, 8 d. kovo, kuriame dalyvaus pagarsėję ir Worcesterio nuo seniai numylėti dainininkai p. Jonas ir ponia Marė Čižauskai. Koncertas atsibus A. O. H. svetainėje. Programe dalyvaus ir kiti žymus daininkai.

Reporteris.

Parsiduoda

NAMAI—FARMOS.

Arti Millbury Street. Naujas 3-jų gyvenimų namas su visais įtaisymais. Kaina $9,300, įmokėti $2,500.

West side. 5 minutos ėjimo nuo City Hall, didelis 3 gyvenimų namus po 10 kambarių kiekviename gyvenime, visi įtaisymai, elektrika, šiluma, maudynės ir tt., ir garadžius. Šis namas yra vienas iš puikiausiai subudavotų namų Worcesteryje ir jį pabudavoti šiandien lėšuotų virš $25,000, bet greitam pardavimui kaina tik $17,000, lengvos išlygos. Randa pareina virš $2,000 į metus.

Arti Worcesterio graži 9 akrų farma, prie pat elektrik karo, dviejų gyvenimų namas, su šiluma ir kitais įtaisymais, bania, garadžius, daug vaisingų medžių. Kaina $9,000, įmokėti $4,000.

Viena iš puikiausių farmų Worcesterio apielinkėje, 115 akrų geros žemės, gražios pievos, derlingi laukai, puikios ganyklos, daug miško. Rąstų ir malkų yra užtektinai išmokėti visą farmą. Graži 10 kambarių stuba, didelė banė, malkinyčia, vištininkai, leđaunė, pieninyčia ir tt. Parsiduoda su padarais ir gyvuliais. Kaina $9,500, lengvos išlygos, **galima mainyti ant namų mieste.** Farma randasi labai smagioje vietoje, toje apylinkėje yra keletas apsigyvenusių lietuvių farmerių. Ši farma dabar pavasaryje parsiduos greitai ir jei nori įgyti gerą ir pelningą ukį prieinama kaina — pasiskubink!

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

NAMAI PARSIDUODA.

Naujas namas, trijų famil., 15 ruimų, su visu naujos mados įtaisymu, šaly Harlem st. Kaina $7,600.

Namas trijų famil.: karštas vanduo, maudynės, skalbyklos, gesas, arti lietuviškos bažnyčios. Kaina $4,900.

Žemės 57,700 arba 9 lotai, šaly Massasoit ave. Kiana $250.

Arti Vernon St. Naujas namas, kaina prieinama, $2,000 įmokėti.

9 akeriai puikios žemės, 2-jų faml. namas, šiluma, maudyklės, elektra, banė, garadžius, prie strytkario, miesto vanduo, 3 mailės iki (City Hall). Kaina $9,000.

J. BUROKAS,
25 Millbury St., Tel. Cedar 2934.

PARSIDUODA greitame laike geras mažas forničius ant 23 Mitchell st., pagal So. Worcester Wire Mill.

ANTANAS BUDĖNAS,
(12—15)

Pajieškojimai.

Jieškau tėvo Jurgio Grilausko. Gyveno Willock, Pa., Box 183. Nuo 1915 m. apie jį jokios žinios neturiu. Tėve! Jei esi gyvas, atsišauk, turiu svarbių žinių iš Lietuvos.

Antanas Griliauskas, 4½ Sigel St., Worcester, Mass. (9—12)

Jieškau Baltramiejaus Šližo, Platelių kaimo, Alsedos parapijos, Telšių pavieto, Kauno rėdybos. Vedęs su Petronėle Čirvinskaite. 1914 metais gyveno 468 Northampton St., Easton, Pa. Meldžiu atsišaukti.

Liudvikas Sližus, Ridinger St., 86 Esch Elzette, Luxemburg Europe. (10—12)

Jieškau tėvo Kazimiero Ramanausko ir sesers Onos Raudonėnų kaimo, Kauno valsčiaus ir apskričio. Tėve! jei esate gyvas meldžiu atsišaukti. Gal jums ir labai reikalinga pagelba? Jei reikalausite, pasiųsiu pinigų tiek, kiek reikalausite.

Benediktas Ramanauskas, 15 Millbury St., Worcester, Mass. U.S.A. (9—12)

Jieškau Onos Knystautienės, Drabulinės dvaro, — (Pamiestuvis), Kauno apskričio ir valsčiaus. Meldžiu atsišaukti, arba kas apie jį žino, melđži upranešti, už ką busiu labai dėkingas.

Benediktas Ramanauskas, 15 Millbury St., Worcester, Mass. U.S.A. (9—12)

Jieškau brolio Prano Balinskio, iš kaimo Liepkalnių, Saulėnų valsčiaus. Jei esi gyvas atsišauk! reikalui esant pagelbėsiu nors pinigiškai.

Mikas Balinskis, 50 Sterling St., Worcester, Mass. U.S.A. (9—12)

Jieškau draugo Andriaus Daugirdo, gyvėno Porth Amboy, N. J. Turiu labai svarbių reikalų, meldžiu rašyti.

J. Jankauskas, 3 Taylor Str., Worcester, Mass. (11—13)

Pajieškau savo brolio Juozapo Tautkaus, iš Giliogių kaimo, Rietavo parapijos, Kauno rėdybos. Gyveno Chicago, Ill. Labai meldžiu atsišaukti.

Juozapas Tautkus,
31 Worth St., Worcester, Mass.

Pajieškau savo tikro brolio Tamošiaus Gabrio arba Sakalausko, paeina iš Lietuvos, Vilniaus rėd., Merkinės apskr. ir parapijos, kaimo Taručionių. Girdėjau 16 metų atgal, gyveno Pennsylvanijos valstijoje, dabar nežinau kur randasi. Meldžiu atsiliepti arba kas žino apie jį, pranešti, turiu svarbų reikalą.

Vincas Gabris (Sakalauskas) 74 John St., Hartford, Conn. (11—13)

Pajieškau savo brolio, Gustavo Voit, iš sodžiaus Mižiurkės, Šakių apskričio. Prieš karą gyveno Brooklyn, N. Y., 223 Stagg St. Labai meldžiu atsiliepti. Mes esame visi gyvi. Adresas:

Ottilija Voit, Vėlionos pašta, Kauno apskritis, Antkalniškių sodžius. Lietuva.

Jieškau brolio Juozo Leonavičiaus, kuris 1914 m. gyveno Philadelphijoj; dabar girdėjau, kad Worcesteryje gyvena, kur randasi jo pažįstami Skliutai; paeinanti iš Naujadvario, Eidiškių parapijos, kaip ir jisai pats.

Petras Leonavičius, Laisvės Alėja 15. Užsienio Reikalų Ministerijoj, Kaunas, Lithuania.

Pajieškau savo sesers Onos Budžiutienės, iš sodžiaus Antkalniškių, Vėlionos valsčiaus, Kauno apskričiaus. Prieš karą gyveno Meriden, Conn. Labai meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Antanas Velička, Kauno apskritis, Velionos paštas, Antkalniškių sodžius, Lietuva.

Pajieškau švogerkos Uršulės Naginevičiutės (Gudamskienė), iš Vilniaus Rėd., Alytaus apskr., Darsuniškio parapijos, atmainų viensėdijos. Pirmiaus gyveno New Yorke, dabar nežinau kur. Meldžiu atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

Aleksandra Kubilius, 10 Columbia St., Worcester, Mass. U.S.A.

Jieškau Vinco ir Juozo Mačių. Gyveno Worcester, Mass. Meldžiu atsišaukti, arba juos pažįstančių meldžiu man pranešti.

Elzbieta Aksamitauskienė, 291 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.

Jieškau JONO NARBUTO. Stefanija Gubistienė, Justin Road, BOX 105, Oxford, Mass.

Pajieškau Leono Buzevičiaus, iš Kauno apskričio, Zapiškio valsčiaus, Diavogalos kaimo. Amerikoje gyvena apie 17 metų. Meldžiu atsišaukti arba kas žino pranešti, nes turiu svarbų reikalą iš Lietuvos.

Stanley Usaitis, 123 Wither St., Brooklyn, N. Y. U.S.A.

Pajieškau Tamošiaus Šimakausko, Suvalkų rėdybos, Andrijavo pavieto, parapijos Puncko, kaimas Vaiponiškių. 8 metai kaip išvažiavo iš Baltimorės į East 203, Main st., Amsterdam, N. Y. Jis pats ar kas kitas malonėkite suteikti žinią apie jį sekančiu adresu:

Vincas Dutkevičius, 652 W. Redwood st., Baltimore, Md. (12—14)

Jieškau brolio Jono Marcinkaus. Gyvena Amerikoje. Meldžiu atsišaukti, arba jį žinančių meldžiu man pranešti. Turiu labai svarbų reikalą.

Kazys Marcinkus, P. O. BOX 135, Framingham, Mass. (12—15)

REIKALINGAS KUMPANAS arba Bendras, kuris apmokėtų iškasčius už užpatentavimą mano labai gero išradimo. Kompaną priimsiu ant labai gerų išlygų. Reikalaunant platesnių žiniu, kreipkitės pas.

Mr. Stanley Damalis, 2163 W. Coulter Street, Chicago, Illinois.
(12—14)

Pajieškau savo brolio Kasparo Balnio, Kauno apskričio, Velionos pašto, Antkalniškių sodžiaus. Prieš karą gyveno Rumford. Labai meldžiu rašyti laiškus, Adresas:

Antanas Velička, Velionos, paštas, Kauno apskr. Lietuva.

PASIRANDAVOJA geras didelis ruimas viėnam vyrui arba dviem draugam. Galima gauti pas —.

G. VIERAITIS, 195 Perry av. Worcester, Mass. (13)

GERI RAKANDAI — vieno miegruimio, parsiduoda pigiai. **ST. ŠLIORA, 183 Millbury st.** Second floor. Galima matyti vakare. Arba panedėlyje dienoj.

PARSIDUODA Geras Forničius. Kreipkitės pas JONĄ ŠIPULIAUSKĄ 380 Millbury st. Worcester, Mass. (10—12)

PARSIDUODA PIANAS už pusę kainos, bet turi buti parduotas labai greitai, nes prieš 15-tą šio mėnesio dieną turi buti iškraustytas. Kur ir kaip, dasižinokite pas—

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

FORNIČIAI 6 ruimų. Geri forničiai ir parduodu pigiai. Kreipkitės pas —

Ona Gegmentienė, 8 Heardsleigh St. (išeina iš Summer st), second floor), Worcester, Mass. (11—12)

VALATKA

Dailydė-staliorius.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—

15 Millbury Street,
Tel. Park 6407.
Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—
15 *MILLBURY STREET,*
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

DR. TESSMER
Dentistas
306 Main St., Worcester, Mass
Offiso valandos:
nuo 9 iki 6 o ketvergais iki 8 vak.
Nedėlioms nuo 10 iki 12.

ČEVERYKŲ KRAUTUVE
35 Grafton St. Worcester, Mass.
Dručiausių ir gražiausių čeverykų ir kaliošų, vidutinėmis kainomis galite pasipirkti tiktai musų krautuvėje. Pataisome senus čeverykus gražiai ir drutai.
ANTANAS J. BABECKAS,
35 Grafton St., Worcester, Mass.

BARBERNE

Švariausia barbernė ir maudynės, kur visados galima išsimaudyti, apsiskusti ir apsikirpti, gražiai, pagal kiekvieno norą. Elektros mašina masadžem ir plaukam kirpti gražiai ir greitai. Galendame skustuvus — britvas. Kviečiame visus lankytis.
D. MAŽEIKA,
26 WARD STREET, WORCESTER, MASS.

Telephone Cedar 2404
Dr. J. Jonikaitis
175 Green st. Worcester, Mass.
OFFICE HOURS:
9 to 11 A. M. 1 to 3 P. M.
7 to 9 P. M.

DR. F. MATULAITIS
17 Millury St., Worceter, Mss.
Tel. Park 7761
Ofiso Valandos:
1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M.
Nedėlioms 1 - 3 P. M.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.
Sullivans, Vernon Square,
FISH MARKET.

Geriausios rušies akiniai,— 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.
OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

MAUDYTIS SVEIKATA!
Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais.
RUSSIAN TURKISH BATHS,
3 LEDGE STREET,
kam. Water st.,
Worcester

Lietuvių Vaistinyčia Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankytis savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA
93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Nepamirškite musų
Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negu kur kitur.
Kviečiame visus atsilankyti
V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime	Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo
DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre
Atdara Vakasrais

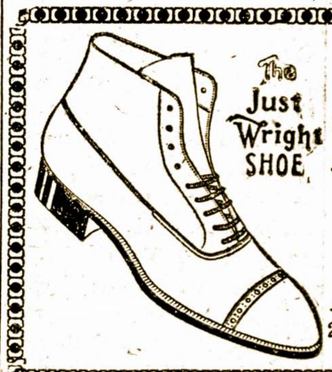

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA
Čeverykų Krautuvė
Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas
Amutį ir Ananką
o visada busi užganėdintas savo pirkimu.
Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Ma

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.